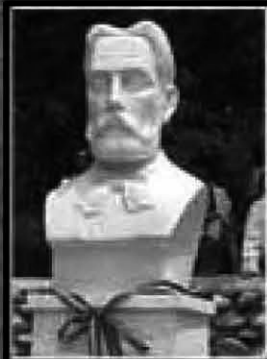




# WWW.DACIA.ORG

*Noi nu suntem împotriva nimănui, singurii noștri dușmani sunt minciuna și ignoranța.*

- Muzeul virtual dacic
- Scrisoare deschisă tineretului român
- Noi nu suntem urmașii Romei
- Dacia Magazin
- Dacian history
- În cautarea istoriei pierdute
- Călătorie în Dacia - Țara Zeilor
- Codex Rohonczy
- Originea rasei umane
- Zamolxis, primus getarum legislator
- O cronică a poporului dac
- Dacia Revival International Society
- Congresele internaționale de dacologie



- Monument regelui Burebista



- Onoare memoriei lui Nicolae Densușianu

- Tărtăria 2003

*Revista DACIA MAGAZIN este o tribună a ideilor istorice, deschisă oricăror păreri oneste.*

*Întreaga responsabilitate a informațiilor apărute, a modului de redactare și a imaginilor folosite aparține în exclusivitate autorilor articolelor publicate.*

**Director fondator**

Dr. Napoleon Săvescu

**Redactor-șef**

Prof. Gheorghe Bucur

**Redactor-șef adjunct**

Prof. Mariana Terra

**Secretar de redacție**

Istoric Nicolae Nicolae

**Publisher:**

Ilie Enciu

**Tehnoredactare:**

ing. Gheorghe Dascălu  
R. Căliman

**Colaboratori:**

Prof. univ. dr. Gheorghe D. Iscriu  
Prof. Dr. Mărioara Godeanu  
Prof. dr. Mihai Popescu

**Publicație editată de fundația  
DACIA REVIVAL INTERNATIONAL**

**Redacția:**

Str. Florilor, Nr. 37, cod 820035, Tulcea  
jud. Tulcea, România

Tel.: 0729.011.003, 0752.104.184,  
0722.274.551, 0372.707.308

email: [revistadaciamagazintulcea@gmail.com](mailto:revistadaciamagazintulcea@gmail.com)  
[www.dacia.org](http://www.dacia.org)

[www.karograf.ro/daciamagazin.html](http://www.karograf.ro/daciamagazin.html)

Tipar executat la EURO PRINT COMPANY SRL Buzău  
[europrint2006@yahoo.com](mailto:europrint2006@yahoo.com) | 0338.101.253

**ISSN 153-5316**

## I. EDITORIAL

DACIA MAGAZIN – UN DECENIU DE EXISTENȚĂ  
(2003 – 2013)

*Dr. Napoleon Săvescu,  
Președintele Societății Internaționale „Dacia Revival”*

Societatea Internațională „Dacia Revival” (*Reînvierea Daciei*) s-a constituit în Statele Unite ale Americii, la New York, în anul 2000, ca organizație multinațională non-profit și care și-a propus – și a reușit în mare măsură – să cerceteze și să vină cu concluzii logice privind aspecte delicate și controversate despre istoria străveche a poporului nostru. Din numeroasele cercetări efectuate, care continuă cu aceeași pasiune și astăzi, societatea și-a formulat ferm convingerea că noi, românii, suntem urmașii legitimi ai dacilor, adevărații noștri strămoși.

Enunțul „Noi nu suntem urmașii Romei”, care a dat titlul de forță al celor două cărți ale mele, (*Noi nu suntem urmașii Romei*, vol. 1, și *Noi, dacii*, vol. 2) este îmbrățișat de un număr din ce în ce mai mare de oameni, devenind un motto preluat cu mândrie de alte societăți pro-dacice din țară și din străinătate.

Rezultatele cercetărilor noastre își găsesc reflectarea în publicația societății noastre, revista „Dacia Magazin”, care a văzut lumina tiparului pentru prima dată în aprilie 2003.

Împlinirea a zece ani de la prima apariție a revistei este un prilej fericit pentru mine de a-i felicita și de a le mulțumi tuturor colaboratorilor, redactorilor și acelor care, prin cuvântul lor, scris cu pasiune și cu loialitate pentru adevăr, au contribuit și contribuie substanțial la succesul național și internațional al revistei „Dacia Magazin”. O mențiune specială i se cuvine domnului Vladimir Brilinski, dacul pasionat cu care am pornit la drum acum mai bine de zece ani. Mulți ani redactor-șef al revistei, Vladimir Brilinski (Nunu) a fost sufletul revistei și a reușit să coaguleze multe din personalitățile României în jurul ideilor de afirmare și promovare a marii culturi materiale și spirituale a dacilor întemeietori de țară. Vladimir Brilinski continuă să fie o forță importantă în păstrarea locului sacru al dacilor de la Sarmisegetusa și în promovarea cu consecvență a ideilor juste ale societății noastre.

Redactată în prezent la Tulcea, revista „Dacia Magazin” datorează mult unor oameni deosebiți a căror muncă intensă și responsabilă merită calde aprecieri: istoricul Nicolae Nicolae și profesorii Gheorghe Bucur și Mariana Terra. Prin grija lor, revista apare cu materiale

documentate, de larg interes, și este apreciată de cititorii români din țară și din diaspora.

Revista noastră este o continuare, cu accent prioritar pe istorie, a revistei „Dacia Literară”, editată în anul 1840, de către marele cărturar Mihail Kogălniceanu.

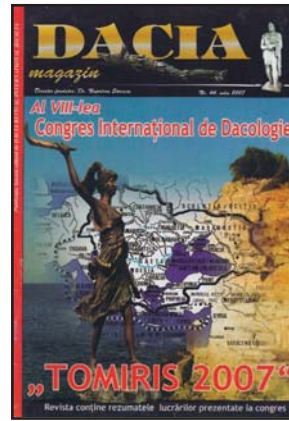
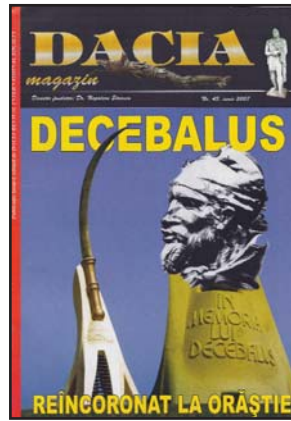
În paginile revistei „Dacia Magazin” sunt publicate, majoritar, materiale din domeniul istoriei străvechi și care fac dovada indubitabilă că adevărații noștri

străbuni sunt dacii. De asemenea, în revistă sunt prezentate aspecte din istoria contemporană și aspecte lingvistice de substanță din care reiese că limba dacilor este mult mai veche decât cea latină și trăiește și astăzi în vocabularul nostru. Numeroase articole ilustrează cultura: proză, poezie, artă plastică, reportaje, interviuri, recenzii de carte. Nu lipsesc polemicele din domeniul istoric, social, politic, economic și multe altele, justificate de anumite tendințe retrograde sau negative din societatea românească actuală. În sinteză, apreciez că revista „Dacia Magazin” este o oglindă fidelă a preocupărilor multilaterale ale societății „Reînvierea Daciei” și ale colaboratorilor, care au ca numitor comun patriotismul și lupta onestă pentru triumful adevărului istoric.

Un loc aparte în revistă este rezervat lucrărilor de la congresele internaționale de dacologie, care au loc, anual, în România. Până în prezent, am organizat și desfășurat cu succes 13 congrese al căror ecou pozitiv ne umple inima de bucurie.

În cadrul congreselor de dacologie din țară au fost dezbătute subiecte de interes național și au fost prezentate





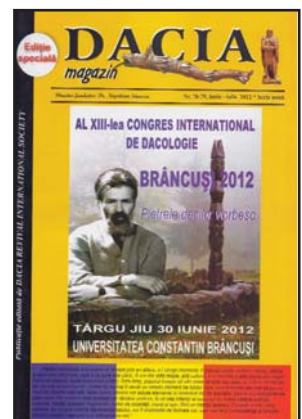
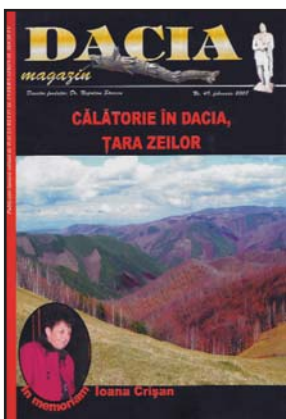
dovezi grăitoare din istoria noastră mai veche sau mai recentă, precum și gânduri ale unor mari personalități despre Dacia și despre daci: Burebista, Decebal, Tărtăria, Tăblițele de la Sinaia, Nicolae Densușianu, Eminescu, Tomiris, Regalion, Sarmisegetusa, Malus Dacus, Kogaion, Civilizația Danubiană, Brâncuși.

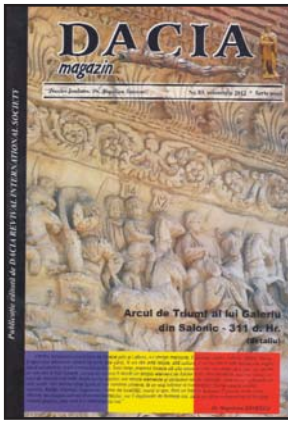
Mii și zeci de mii de români au participat cu entuziasm la aceste congrese. Mulți dintre ei au luat cuvântul și și-au spus punctul de vedere, onest, în cadrul congreselor și în paginile revistei „Dacia Magazin”. Este demn de remarcat faptul că, la congresele de dacologie, fie că s-au desfășurat la București, la Alba Iulia sau la Târgu Jiu, am fost onorați de prezența unor delegați din alte țări: Italia, Franța, Statele Unite ale Americii, Bulgaria, Australia, Elveția, Republica Moldova, Macedonia, Turcia, care au împărtășit punctul nostru de vedere și l-au prezentat în paginile revistei. Căci adevărul, bazat pe documente și pe descoperiri arheologice, este unul singur: suntem urmașii măreților daci despre care Mihai Eminescu scria: „Era un popor brav acela care a impus tribut Romei... A fi descendentul unui asemenea popor n-a fost și nu va fi o rușine niciodată”, ajungând la concluzia logică: „În România totul trebuie dacizat!”

Noi, membrii și simpatizanții Societății „Reînvierea Daciei”, repudiem cu toată fermitatea atitudinea retrogradă a unor istorici români prăfuiți de idei și principii false, latiniste, atitudine care otrăvește și acum sufletul elevilor și al studenților prin manuale în care adevărul despre originea noastră dacică este omis sau trimis la subsol... Ne mâr-

nește o asemenea abordare falsă a istoriei, care prelungeste concepția total greșită a descendenței noastre române. Totuși, avem convingerea că, mai devreme sau mai târziu, adevărul va triumfa.

Conștient de marele rău pe care atitudinea oficială falsă îl perpetuează prin negarea și minimalizarea rolului predominant al dacilor în formarea și dezvoltarea societății române, am enunțat câteva opinii-avertisment, care apar pe coperta revistei „Dacia Magazin”: „Pentru lichidarea unui popor, se începe prin a-i altera, a-i șterge memoria; îi distrugi cărțile, istoria și apoi vine altcineva care îi va scrie alte cărți, îi va da altă religie, altă cultură, îi va inventa altă istorie (de origine latină ori slavă, după momentul politic). Între timp, poporul începe să uite ceea ce este sau ceea ce a fost, iar cei din jur vor uita și mai repede. Limba nu va mai fi decât un simplu element de folclor care, mai devreme sau mai târziu, va muri de moarte naturală. Noile forme istorice vor aduce elemente și simboluri noi de adorație, care le vor îndepărta pe cele vechi... Formele vechi, care, cândva, au ocupat valența transcendențialului, vor fi deplasate de formele noi, care vor dicta componenta și funcțiile „noului popor”, așa cum s-a întâmplat cu noi. Pentru ca acest „blestem” să fie anihilat și pentru ca oamenii să realizeze că sunt urmașii legitimi ai măreților daci, „Dacia Magazin” publică, lunar, materiale științifice, dovezi grăitoare care, după cum se poate vedea astăzi, pătrund din ce în ce mai mult în rândul tuturor claselor sociale și sunt dezbătute deschis în emisiuni de televiziune, la radio și în numeroase site-uri de pe internet.





Toate marile realizări ale societății noastre nu ar fi fost posibile fără suportul logistic al domnului George Constantin Păunescu. Îmi fac o datorie de onoare de a-i aduce, și pe această cale, mii de mulțumiri, exprimându-mi întreaga grațitudine pentru ajutorul pe care l-a acordat și pe care continuă să-l acorde ideilor promovate de societate și de revistă.

Un colaborator aparte al societății și al revistei este domnul profesor universitar G.D. Iscru, care, cu autoritatea și cultura istorică pe care i le dau înalta pregătire profesională și probitatea morală impecabilă, a fost și este alături de noi de la începutul dificilului nostru drum spre adevăr.

Prin congresele noastre de dacologie, prin revista „Dacia Magazin”, prin întrunirile lunare ale membrilor din filialele societății, care au loc la New York și în diferite orașe din România, prin site-ul [www.dacia.org](http://www.dacia.org), prin articole în limbile română și engleză, filme, melodii și poezii adecvate, prin toate mijloacele de care dispunem, vom continua nobila misiune pe care ne-am asumat-o de a spune adevărul, de a-l răspândi și de a-l face, în final, recunoscut oficial în patria

noastră: „Noi nu suntem urmașii Romei”, ci suntem urmașii legitimi ai dacilor lui Decebal și Burebista, suntem frații de idei ai dacilor, care trudesce și astăzi cu mâinile aspre pe câmp sau care scriu articole și cărți despre istoria adevărată a nobilului neam dacic căruia îi aparținem cu legitimitate.

Am spus-o de multe ori și o spunem din nou, cu fruntea sus: suntem urmașii dacilor care au fost stăpânii pământului lor încă din zorii civilizației. Acest unic adevăr ne va face mai puternici și mai mândri. În această ordine de idei, aș dori să vă spun o întâmplare ce a avut loc, de multe ori, pe pământul lor, al dacilor. Într-o zi, un om necăjit, fără casă și fără pământ, a bătut la mine la ușă. L-am găzduit și i-am dat să mănânce. Trec anii și același om și familia lui pretind că, acum, o parte din casa mea este a lui. E oare drept ca la bunătate să se răspundă cu netrebnicie? Extrapolând această întâmplare la pretenții teritoriale nejustificate ale unor nou-sosiți, fie ei romani, greci, unguri, sași, evrei, ruși, țigani, secui, mă întreb cine are dreptate. Răspunsul nu poate fi decât unul singur pe care noi toți îl știm...

Acum, la sărbătorirea unui deceniu de apariție a revistei „Dacia Magazin”, aș dori să le mulțumesc, încă o dată, tuturor compatrioților care au înțeles că falsul oficial trebuie să fie înlăturat, care au înțeles că istoria trebuie bazată pe adevăr și că adevărul este mai presus de orice altă alternativă.

Împlinirea a zece ani de apariție a revistei „Dacia Magazin” este un eveniment de mare importanță pe care îl salutăm cu deplin respect.

**La mulți ani, „Dacia Magazin”!**

**La mulți ani tuturor acelorora pentru care adevărul este singura măsură morală de apreciere a ființei umane dintotdeauna și pentru totdeauna!**

## Declarația lui Miceal Ledwith, fost consilier al Papei Ioan Paul al II-lea, privind relația dintre limba română și limba latină

Într-un interviu acordat postului de televiziune TVR Cluj, Miceal Ledwith, fost consilier al Papei Ioan Paul al II-lea, fost președinte al Conferinței șefilor de universități irlandeze și fost membru al Biroului de conducere al Conferinței Rectorilor Universităților Europene (CRE), face o afirmație neașteptată și de o semnificație excepțională:

*„Chiar dacă se știe că latina este limba oficială a Bisericii Catolice, precum și limba Imperiului Roman, iar limba română este o limbă latină, mai puțină lume cunoaște că limba română, sau precursora sa, vine din locul din care se trage limba latină, și nu invers. Cu alte cuvinte, nu limba română este o limbă latină, ci mai degrabă limba latină este o limbă românească. Așadar, vreau să-i salut pe oamenii din Munții Bucegi, din Brașov, din București. Voi sunteți cei care ați oferit un vehicul minunat lumii occidentale (limba latină).”*



## II. CERCETARE, ANALIZE, SINTEZE

DIN NOU DESPRE IMPORTANȚA  
DACOLOGIEI CA ȘTIINȚĂ<sup>1</sup>

Conf. univ. dr. G.D. Iscru

Pe direcția răspunderii științei istorice și a slujitorilor ei în fața societății, ca și în fața propriei conștiințe de nativ al locului, în contextul angajării Dacologiei ca știință, componentă a științei istorice, în această răspundere, reluăm discuția pe această temă importantă<sup>2</sup>, ca o profesiune de credință, pentru a arăta, o dată în plus, sprijinul pe care Dacologia îl poate da societății în abordarea și rezolvarea unor probleme importante. Căci dintre toate științele umaniste, *Istoria* – recunoscută, pe drept, ca „regină” a lor – este cel mai strâns legată de *principala ei permanență, națiunea, de interesul național*, al tuturor națiunilor lumii.

Noi, urmași ai traco-geto-dacilor, *strămoșii noștri reali* – prima națiune afirmată în Antichitate, în vatra „Vechii Europe”, cu un aport important la geneza și evoluțiile etno-naționale pe „bătrânul continent” și nu numai, avem un motiv în plus, de mândrie, dar și de răspundere totodată, acela că în Dreptul zalmoxian, al strămoșilor, a fost înscris, ca *principiu fundamental*, „Dreptul națiunii înaintea tuturor”, principiu care ar trebui să se reazeze la *temelia adevăratului Drept internațional*<sup>3</sup>.

Depășind „viziunea” leninist-stalinistă, în fond masono-comunistă/bolșevică asupra națiunii, în urma unor cercetări și reflecții îndelungate, cu valorificarea contribuției în domeniu a înaintașilor, am subscris la concluzia că *națiunea* a fost, este și va rămâne *principala permanență a istoriei iar singura accepțiune științifică a conceptului de națiune este națiunea etnică*, cu ale sale „rădăcini proprii în adâncimi proprii”, din care izvorăște „adevărata civilizație” (Eminescu). Iar la definițiile date ei până acum, sintetizând, am adăugat încă una:

**Națiunea** este o comunitate umană etnolingvistică, sedentarizată pe un teritoriu al ei, cristalizată într-un îndelungat și complex proces istoric în

care și-a constituit specificul național, „codul” său etic, spiritualitatea sa, și-a afirmat identitatea și suveranitatea națională, toate acestea imprimându-i conștiința națională, voința politică și religioasă, suprem materializate în Statul național.

Suveranitatea națională și identitatea națională reală sunt atribute supreme și inalienabile ale națiunii.

**Statul național**, fiu al națiunii, coordonatorul dezvoltării ei optime și al apărării ei în fața oricăror provocări și primejdii, este un ansamblu organic de instituții continuu perfectibile în dinamica vieții, acreditată de istorie ca formațiune politică ideală, devenită expresia politică a poporului suveran în epoca modernă, epoca suveranităților naționale în care egalitatea în datorii și drepturi s-a impus ca un bun comun al tuturor cetățenilor săi.

În contextul amintitului efort de cercetare și reflecție am încadrat națiunea strămoșilor noștri reali – *națiunea traco-geto-dacă* – în *conceptul științific de națiune*, am contribuit la *reconsolidarea sensului adevărat al naționalismului* – blindajul din oțel special al oricărei națiuni –, ca sentiment sacru și izvorul unei datorii sacre ale oricărui nativ ce se revendică de la o națiune, nutrinde însă și un sentiment similar pentru toate națiunile lumii – surorile bune ale propriei națiuni –, am respins denigrările și deturnările de sens care i-au fost și încă îi sunt aduse și încă am subliniat *privilegiul și perenitatea Statului național* între toate formațiunile politice cunoscute în istorie, precum și *calitatea cetățeanului ca stâlp de suținere al Statului modern*<sup>4</sup>.

Am precizat și aici toate aceste concepte, concluzii, principii atât pentru a se fixa bine, cât și pentru încadrarea exactă a *Dacologiei* în răspunderea ei de *știință istorică*, prin excelență *știință a identității noastre naționale reale*, pentru a-i înțelege datoria și





aportul la consolidarea și apărarea națiunii în fața provocărilor și primejdiilor majore cu care s-a confruntat și care vor mai surveni. Aceste primejdii majore au fost și sunt următoarele:

1. Din Antichitate și până la începutul secolului XX au fost agresiunea, raptul și jaful din partea imperiilor „istorice”, care prin acestea au afectat grav identitatea și suveranitatea națiunilor până la punerea în primejdie a ființei lor biologice. În Europa, Dacia edenică, țara „cu aur mult” și „aur bun”, „izvorul aurului” (*Biblia*, cartea I-a), apoi Țările Dacice succesoare, mai nou România modernă au fost ținta predilectă a respectivelor imperii sau regate aspirante la „statutul” de imperiu. Faptul în sine, la nivel planetar, a determinat națiunile lumii să ducă o luptă milenară pentru recuperarea amintitelor atribute supreme și inalienabile, pentru întregire și reîntregire, pentru apărarea resurselor și chiar a ființei lor, pentru constituirea sau reconstituirea Statelor lor naționale suverane. În această luptă s-a încadrat, cu merite și jertfe, și propria noastră națiune.

2. De la începutul secolului XX – când imperiile, numite de noi „istorice”, supraviețuitoare Primului Război Mondial, intrând în „faza” neoimperialistă, s-au unit cu ceea ce am numit *Imperiul planetar „invizibil” al Forțelor oculte și al capitalului* („invizibil”, adică neproclamat ca atare, dar simțit peste tot), într-o *Conspirație neoimperialistă mondială*, având ca obiectiv major reîncarcerarea națiunilor într-un așa-numit – eufemistic! – „*Imperiu global*”, cu o „fază” intermediară de *imperii zonale* numite – tot eufemistic! – „*Uniuni*” sau „*Federații*” sau „*Comunități de State*” proclamate, în chip amăgitor, independente – în fond, tot megaformațiuni politice de imensitate zonală, în care, conform *planurilor himerice* ale corifeilor, națiunile etnice să se transforme, repede, în așa-zise „*națiuni civice*” (invenție ad-hoc iar semantic o expresie imposibilă!) și, împre-

ună cu Statele lor naționale, să se „topească” în *imensitatea zonală* a acestor Suprastate intermediare prin urcarea celor trei trepte numite – iarăși eufemistic! – „aderare”, „integrare”, „globalizare”, la capătul „scării” urmând a găsi poarta larg deschisă a *imensității planetare* numită „*Imperiul global*”, într-o așa-zisă „*Nouă Ordine Mondială*” (inscripție deja așezată pe „heraldul” primei mari rețele de „mondializare”, îndeobște cunoscută.

Evident, *planuri himerice* – cum a fost și cel al „*Imperiului universal*” din îndelungata etapă a imperiilor „istorice” – *dar planuri extrem de primejdioase* pentru care împătimitii dominației planetare au făcut și fac pregătiri și derulări intense, investind în ele speranțe și uriașe eforturi materiale și propagandistice.

Ei, bine, în această *epocă modernă* în care ne aflăm – repetăm: *epoca suveranităților naționale!* –, *războiul total* al amintitei cârdășii planetare neoimperialiste – intrată în „faza” capitalismului dezastrelor<sup>5</sup> – pentru reîncarcerarea națiunilor, atacul principal este direcționat către identitățile și suveranitățile naționale prin metode vizibile și „invizibile” în care comilonii perseverează diabolic. Aceasta este o mostră sinistră de iresponsabilitate și de inconștiență față de civilizația și viața însăși pe Planeta noastră.

Ca atare, știința istorică, între toate științele umaniste, este cea mai în măsură și cea mai obligată, și azi și în perspectivă, să atenționeze națiunile lumii și pe liderii lor autentici asupra acestor primejdii majore, chiar dacă am continua să considerăm ca himerice amintitele planuri a căror – deja! – punere în aplicare este evidentă. Și este datoria supremă a factorilor politici ai națiunilor, a liderilor politici autentici să nu ignore aceste atenționări și să ia, *concertat planetar*, măsurile ce se impun.

Personal, ca și alți colegi care au conștientizat *gravitatea situației*, prin studii, cărți, conferințe publice<sup>6</sup>, articole de presă, am atras atenția asupra acestei *situații limită* în care omenirea a fost adusă de către „înalții prelați ai globalizării”, cum au fost numiți (VI. Alexe, un ziarist foarte documentat), propunând și o soluție de depășire a acestei stări de fapt care ne afectează și pe noi ca țară și ca popor: *anume, un efort național concertat planetar, ferm și consecvent, pentru o nouă renaștere națională*.

Revenind la tema abordată, precizăm mai întâi că, la noi, Dacologia ca știință s-a constituit, în timp, de la cărturari ai secolului al XVIII-lea începând, inițial prin mirări și întrebări de bun simț față de teza falsă și absurdă a „romanizării Daciei”, teză infiltrată prin persuasiuni și presiuni din afară, be-



neficiind însă și de cedări credule și vinovate ale unor cărturari ai țării. Treptat s-a ajuns la afirmații deschise ale convingerilor despre identitatea națională reală și necesitatea unui *Stat național unitar și independent* sub numele de Dacia sau Valahia Mare, la reviste literare, științifice și chiar la o carte cu acest titlu: Dionisie Fotino, *Istoria Daciei* (1817-1819, în limba greacă, referindu-se la cele trei mari Țări Dacice, tradusă și editată în limba română în 1859), în timp ce în primele revoluții naționale (1784, 1821) ardelenii vedeau în *Horea* pe *regele Daciei* iar Tudor Vladimirescu, în numele a „tot norodul”, exprima clar ascendența noastră dacică. Ulterior, continuatorii lui Tudor, preconizând o nouă revoluție națională, gândeau la un nou „*regat al Daciei*”. Erau, toate acestea, pregătiri pentru o nouă „restaurare a Daciei”, pe *direcția planului dacic autohton care ne-a traversat istoria*. Au survenit însă, după 1848, noi credulități naive în Puterile „protectoare” și noi cedări vinovate ale factorilor politici. Și chiar dacă, în context, savantul Bogdan Petriceicu Hasdeu, în 1861, practic „demontase” aderența celebrei „Școli Ardelene” la teza „romanizării” prin studiul: „*Perit-au dacii?*”, conjunctura politică i-a acoperit importanța științifică și influența, astfel că noul nume al unei Dacii, nou restaurate în 1859, România, a fost dat în memoria Romei imperiale – primul mare cotropitor, jefuitor și distrugător al Regatului lui Decebal –, săvârșindu-se astfel a doua mare eroare în istoria noastră modernă după crima politică din 1866, a detronării Domnului sub care se înfăptuise în 1859 noua restaurare a Daciei. Și, în timp ce unii literați înălțau osanale pentru „maica Romă cea bătrână” sau un poem prohod pentru strămoșii reali iar istoricii li s-au aliniat, călcând peste adevărul istoric, doi frați gemeni ai crezului național și buni prieteni, juristul – devenit istoric de performanță –, ardelenul Nicolae Densușianu și geniul nostru național, Mihai Eminescu, și-au pus opera, fiecare în felul lui, și viața însăși în căutarea și afirmarea „*cuvântului ce exprimă adevărul*” istoric, primul dând, după 40 de ani de muncă, capodopera sa și prima a Dacologiei ca știință, numită *Dacia preistorică*, prezentând entitatea aceasta care ființa „de când lumea” în vatra „Vechii Europe”, pe când în zona viitoare Rome erau doar colinele, iar Eminescu, printr-o operă poetică de geniu și militantă în spiritul crezului său național, în fața atâtor derapaje contemporane, urma să realizeze „*Epopoea dacică*”, din care ne-a lăsat doar o parte, căci a devenit, în urma asasinatului sadic și odios din anii 1883-1889, „*prima jertfă politică pe altarul Daciei Mari*” (dr. Aurel David), a unei Dacii pe care o gândiseră continuatori

ai lui Decebal încă din Antichitate, dar și din epoca următoare, medievală, o Dacie la care a gândit și pornise s-o înfăptuiască geniul politic și militar și eroul martir Mihai Voievod Viteazul la cumpăna a două epoci istorice. Iar, de atunci, agresivitatea susținătorilor amintitei „axiome” a tot pus pământ pe memoria și istoria strămoșilor reali și respectivii „romanizatori” s-au străduit să maculeze și să denigreze și viața și opera celor doi frați gemeni ai crezului național.

Forțele pozitive ale națiunii au făcut totuși să se ajungă la „ora astrală” a unei noi restaurări, mai completă, chiar dacă nu integrală, a Daciei, în 1918, chiar dacă numele țării rămânea tot cel dat în veacul anterior, România, neconform cu adevărul istoric. Nu era Dacia Mare, cum fusese odinioară, și în noua conjunctură politică nu putea fi, dar Țara reală i-a spus, poate în amintirea celei *de atunci, România Mare*, nume care a primit întreaga încărcătură emoțională a crezului național, crez și al amintitului plan dacic autohton care ne-a traversat istoria.

Strămoșii reali rămâneau însă îngropați parțial sau total în „uitarea cărturarilor”, de la profesorii de profil din gimnazii și licee până la „științificii” din Academie și din Universitate, cum i-a numit Bogdan Petriceicu Hasdeu pe cei care vegheau să nu ajungă în mintea generațiilor adevărul istoric al identității naționale reale.

Nesprijinită, ba chiar respinsă și ridiculizată, *Dacologia ca știință* s-a menținut prin inițiative și contribuții private din partea unor pasionați pentru memoria și istoria strămoșilor reali, chiar dacă aveau altă pregătire academică, dar reușiseră să înțeleagă eroarea logică și chiar documentară a amintitei „axiome”.

Un revirement „pro-daci” putea fi și chiar a fost, parțial, și în Țara reală și chiar „la vârf”, în „etapa comunistă” a țării –, etapă impusă de conjunctura politică internațională –, când au putut să existe chiar câteva cercuri/socetăți de istorie și dezbateri științifică – Cercul „Deceneu”, Societatea „Renașterea Daciei”, când au apărut primele două volume în domeniu (1976, 1986) ale trilogiei profesorului Iosif Constantin Drăgan, cel „botezat” cu numele de „tracomani” de către „științificii” ai Academiei, și când s-a reeditat, chiar dacă cu unele ingerințe, *Dacia preistorică* a lui N. Densușianu iar opera lui Eminescu a redevenit accesibilă. Realizările însă – care nu pot fi negate, căci au fost –, au rămas oarecum umbrite de unele speculații pro-domo ale factorului politic, dar o „deschidere” substanțială se făcuse având ca animatori pe cercetătorii N. Copoiu și Augustin Deac, atașați, după 1989, mișcării dacologice revigorate.



Paradoxal am putea zice, dacă acum n-am ști că totul a fost deliberat – și tot prin presiuni externe, ajutate de o veritabilă „coloană aV-a” internă, parțial pregătită din vreme, dar și consolidată ulterior după „marea năpârlire” a multora de mai înainte –, după 1989, când ne-am fi așteptat la un reviriment și oficial-științific și politic –, în acest domeniu, „paradoxal”, deci, s-a pornit în sens invers, în noul context politic ajungându-se chiar la un *punct culminant*, în 2007, acela *al negării oficiale, totale, pur și simplu, a memoriei și istoriei strămoșilor reali* prin eliminarea din principalul manual de „Istorie” a țării (acesta era titlul cel „nou”, radiindu-se: „a României/a românilor”), din învățământul preuniversitar (clasa a XII-a de liceu), negare a strămoșilor, în varianta cea dură (aceea a „exterminării” sub lovitura Romei imperiale). Și, probabil, nu este o simplă coincidență faptul că această negare s-a făcut în același an, 2007, în care lideri ai autointitulatei „clase politice”, cu de la ei putere, semnând pentru „aderare” la „Uniunea Europeană” (U.E.), au cedat acesteia *Suveranitatea națională – atribut suprem și inalienabil al națiunii!* –, angajându-se și pentru „urcarea” următoarelor două „trepte” numite – tot eufemistic, cum am spus –, „integrare” și „globalizare”, națiunea și Statul național urmând a se „topi” în amintitul Superstat european „civic și multicultural”. Și se împlineau, tot atunci, 100 de ani de când, în 1907, vorba lui Tudor Arghezi, „au câștigat ciocoi războiul lor cu Țara”! Ciudate coincidențe! Operativ, Parlamentul a aprobat Actul politic cu semnăturile liderilor, ignorându-se astfel voința națională ce urma să fie exprimată prin *absolut obligatoriul referendum* național într-o asemenea *problemă majoră*. Pentru că deja se știa bine despre ce este vorba! În 2003 apăruse în Occident o carte științifică-avertisment, tradusă și editată la noi imediat, în 2004<sup>6</sup>, carte care deconspira „marea amăgire”, cu dedesupturile și scopul „aderării”. După ce, printr-o „Recomandare” din 2006 U.E. lovise direct în identitățile naționale ale celor care „aderaseră” sau care vor mai adera iar prin „Constituția” din 2005 a U.E., „cosmetizată” în 2006, se oferise ca perspectivă „bătrânului continent”, integral creștin până atunci, o ... „Europă post-creștină”.

*Mișcarea noastră dacologică*, promotoare a Dacologiei ca știință, fusese revigorată în anii 1999-2000 printr-o carte-șoc pentru „științificii” noștri care își clădiseră opera pe amintita „axiomă” a „romanizării”, cartea d-lui dr. Napoleon Săvescu, *Noi nu suntem urmașii Romei*, ca și prin suita de Congrese anuale de Dacologie (din anii 2000 până acum s-au ținut 13 congrese). „Mișcarea” avea deja în „spate”,

pe lângă cele amintite mai sus, încă o Societate recent înființată (1990), „Getica” și avea o primă formă<sup>7</sup> a unei noi capodopere, *Dacia edenică*, apărută sub acest titlu în 2006. Autorul, Miron Scorobete, cunoscut ca poet, acum și ca om de știință, este un „pui de dac” din tulburătoarea „țară” a Hațegului. Se adăuga, cu mult curaj, Societatea internațională „Reînvierea Daciei” („Dacia Revival International Society”, înființată la New York, U.S.A., președinte fondator dr. N.Săvescu), care venea cu susținere materială și de entuziasm și pentru *filiala din România*, ale unui pasionat pentru memoria și istoria strămoșilor reali, indignat de falsificarea de până atunci, ca și ale grupului de prieteni de același crez național din jurul său. Această societate a declașat seria amintitelor congrese de Dacologie, deci tot inițiativă particulară, căci oficial, academic și politic, persista dezinteresul total și o ostilitate încă mai îndârjită a celor care simțeau – cum se spune – că „le fuge pământul de sub picioare”. În anul 2001 apărea primul volum al cărții d-lui Gabriel Gheorghe, cercetător erudit de la societatea „Getica”, *Studii de cultură și civilizație românească*<sup>8</sup>, după ce în 1992 își începuse apariția revista „Getica”, la Editura Gândirea (red. șef., același Gheorghe Gabriel) – cu o serie de contribuții substanțiale privind Străvechimea și Antichitatea strămoșilor reali. De asemenea, s-a afirmat, târziu dar în forță, preotul istoric Dumitru Bălașa cu lucrări de referință, numit de noi, atunci, la un congres, patriarhul în viață al Dacologiei.

Personal ne atașasem cu convingere, ca atâția alții, la Mișcarea Dacologică, publicasem chiar prima ediție a unei sinteze în domeniu<sup>9</sup>, stimulat fiind de adevărul istoric relansat cu vigoare și curaj, conștient însă și de greutățile și minusurile acestui început. Căci pârghiile și mijloacele pentru o bună afirmare și mediatizare a „cuvântului ce exprimă adevărul” – instituțiile de învățământ și cercetare – erau în mână și sub ochiul vigilent al susținătorilor amintitei „axiome” a „romanizării” iar din derapajele vieții politice nu veneau speranțe de vreo înțelegere sau sprijin. Ne aminteam însă de speranțele și lucrarea „doritorilor nebuni” pentru unitate și suveranitate din etapa prepașoptistă și de gândul lor pentru un regat al Daciei, cu o presă dedicată Daciei („Dacia literară”, „Magazin istoric pentru Dacia”) și cărți în domeniu, de pregătirile lor pentru o revoluție de nouă renaștere națională, dar și de faptul că deși revoluția „lor” a fost înfrântă, *noua restaurare a Daciei* a fost realizată, chiar dacă incomplet, în Domnia lui Cuza Vodă. La noi, acum, era vorba de un efort spiritual și cunoșteam că spiritul este un „element” ce nu poate fi îngrădit,



stopat. Și am perseverat, alături de colegi, căci aveam și avem un obiectiv științific corect și de importanță națională, în care credeam și credem: *recuperarea identității naționale reale*.

Acum, rememorând, deși încă ne îngrijorează lipsa în continuare a principalelor pârgii și mijloace necesare pentru o evoluție firească, de ridicare pe o treaptă superioară a efortului nostru, precum și faptul că mișcarea noastră Dacologică încă este de inițiativă particulară, ne bucură totuși realizările obținute: sutele de comunicări științifice susținute la Congrese și în sesiunile societăților de Dacologie, chiar dacă unele au fost de valoare inegală; edificarea unor monumente, ca omagiu, în locuri semnificative, legate de memoria și istoria strămoșilor și omagierea unor mari eroi martiri ai acestora (Decebal, Regalian, regina Tomiris a massageților), ca și a unor descoperiri epocale (Tăblițele de la Tărtăria-Ardeal, Tăblițele de la Sinaia); editarea unei reviste de profil, „Dacia Magazin”, care are nevoie de sponsorizări pentru a rezista, dar și revista „Rădăcini”, pe care o editează dl. Mihai Marian; ecoul în țară, dar și peste hotare pe care îl are mișcarea noastră dacologică; noua capodoperă, deja amintită, *Dacia edenică*, ediția a doua (2010), substanțial adăugită, iar o viitoare ediție a treia, deja pregătită, încă își așteaptă un sponsor generos. Despre *strămoșii noștri reali* avem și o sinteză, deja amintită (vezi nota 3), aflată la cea de-a V-a ediție, cu o ediție a VI-a în curs de pregătire. Avem și o variantă pentru copii, a unui istoric și scriitor talentat<sup>10</sup>.

O direcție nouă de investigație a Străvechimii ne-a oferit colegul nostru specializat în Semiotică (știință a simbolurilor), profesor Virgil Vsilescu, ca interpretare, dar și pentru înlocuirea unor concepte depășite. Astfel, dânsul a elaborat lucrări de importanță deosebită, ca noutate în arheologia noastră, precum: *Semnele cerului* (Ed. Arhetip, 1993), *Semnele pământului* (idem, 1996), *Simboluri patrimoniale* (Ed. Europa Nova, 1997) și chiar o sinteză în domeniu: *Semiotică română* (Ed. Nicolae Bălcescu, 2001). De asemenea, ne-a propus, demn de reținut, înlocuirea conceptului, depășit, de „Comună primitivă”, cu conceptul corect și frumos – de *Evul timpuriu* iar în locul conceptului de „Cultură materială”, și el depășit, să folosim conceptul de „civilizație”, care înglobează și cultura spirituală. În acest sens, a elaborat și câteva micromonografii în domeniu: *Civilizația Tisa/Răscrucea focului* (Ed. Orfeu, 2000), *Civilizația Cucuteni/Focul din adâncuri* (Ed. Arhetip, 2002) și știm că lucra la *Civilizația Gumelnița*. Aceasta, în afara altor contribuții de importanță deosebită, fără vreo în-

curajare oficială, situație în care se află, cum am spus, Mișcarea noastră dacologică.

Și ne-a bucurat mult revenirea în forță a d-lui dr. Napoleon Săvescu, ca autor, cu o nouă ediție a cărții care a deschis noua etapă a Mișcării dacologice sub imperativul adevărat și curajos: *Noi nu suntem urmașii Romei!*, acum o carte în două volume, carte îmbogățită în substanța ei și cu un curaj cum puțini și-l pot permite, cu o pasiune amplificată pentru istoria și memoria strămoșilor noștri reali, carte care va rămâne de referință pentru șocul produs în lumea „științificilor” falsificatori de istorie, dar și stimulent pentru toți cei care își vor asuma, în continuare, efortul pentru recuperarea identității noastre naționale reale. În volumul II al cărții vorbesc dacii înșiși – *Noi, dacii!* –, cu fermitatea care i-a sugerat autorului titlul unui inspirat poem: *Voi, dacii, nu mai tăceți din gură!*, căci voi și urmașii voștri ați fost și trebuie să rămâneți stăpâni și liberi în Casa voastră, lăsată moștenire.

Desigur, rămânem conștienți de propriile lipsuri pe care ne străduim, cum putem și cât putem, să le eliminăm în condițiile menționate. În austeritatea în care ne aflăm la nivel general, faptul cel mai grav care afectează efortul de recuperare a identității naționale reale este persistența la „pupitrele” științifice de organizare și decizie, inclusiv în facultățile de profil, acolo unde sunt pregătiți profesorii și cercetătorii de specialitate, a susținătorilor tezei false a „romanizării” Daciei!

În cadrul Societăților noastre de Dacologie, ca urmare a cauzelor generale care afectează societatea în ansamblu, dar și domeniile de profil, apare dificultatea că ne desfășurăm activitatea, în cea mai mare parte, cu autodidacți cu alte pregătiri de specialitate, cei mai mulți pensionari, între care puțini, din cei cu pregătire superioară, de regulă, ajung la nivelul de a putea întocmi și susține o comunicare științifică. Cei mai mulți sunt buni ascultători, propagatori, desigur, ai ideilor pe care le rețin. Porțile școlilor – gimnaziile, liceele –, ne sunt închise după ce istoria strămoșilor reali a fost, practic, eliminată din programa școlară și din manualele de profil. Arheologii, la rândul lor, par să aibă „cuvânt de ordine” să nu mai caute sau să vorbească despre urmași ai geto-dacilor după anul fatidic 106 iar traccii sunt lăsați pe seama ... bulgarilor, care au obținut învoire specială de la „mai marii lor” să se revendice, parțial, din traci, pe seama cărora guvernul lor obține un bun profit din turismul cultural din „Valea regilor”. Șantierul arheologic geto-dace sunt lăsați în degradare iar firmele constructoare de infrastructură, obținând în grabă de la arheologii „motivați” „descărcarea arheologică”, trec



cu buldozerele și toarnă betoane peste situri arheologice dacice. Toate acestea în consens cu îngăduința unor „organe” mai înalte...

Ne-am bucurat foarte mult că la obiectivul științific al mișcării dacologice s-a atașat un grup de entuziaști în jurul talentatului scriitor Daniel Roxin și al jurnalistului Valentin Roman, cu deosebire pentru mediatizarea adevărului istoric, ulterior și pentru alte activități în vederea recuperării identității noastre naționale reale. Roxin a publicat deja o carte foarte bună în domeniu, cu suport științific, cu titlul-deviză: *Spiritul dacic renaște*, (Ed. Vidia, 2012) iar Valentin Roman pregătește, la rândul său, un astfel de volum.

În viziunea noastră, calea cea mai importantă de urmat, absolut obligatorie, este aceea ca adevărații oameni de știință în domeniu – și știm că ei există! –, dar și lideri politici autentici, atașați interesului național, să determine reconsiderarea simțirii și atitudinii, în fond a *datoriei* lor față de memoria și istoria strămoșilor noștri reali, față de planul dacic autohton, care ne-a traversat istoria și încă ne motivează iar în facultățile și instituțiile academice de profil și pe canalele media să nu-și mai găsească locul denigratori ai istoriei naționale, începând de la tulburătoare și fascinanta epocă a strămoșilor până la speranța noastră de azi în recuperarea identității noastre naționale reale. Pe pământul Daciei edenice, cum spunea Eminescu, „voim ca stejarul stejari să producă, nu meri pădurești”.

Căci, iată, alți nori involburați apar la orizontul speranțelor noastre, ca efect al cedării suveranității naționale și al falsificării identității naționale reale. Alături de așa-zisa „regionalizare” a Țării, în paralel sau urmată de o „euroregionalizare” – două eufemisme ce maschează mari primejdii, cum deja a fost sesizat pericolul –, a prins un curaj deosebit *extremismul maghiar* – în consens: cel al Ungariei oficiale, al diasporei maghiare și al minorității naționale maghiare din România –, extremism cu care, precum îndeobște se știe, noi, românii, avem un veritabil „contencios” istoric; cum, de altfel, îl au și alți vecini ai Ungariei. În ce ne privește, acesta a acutizat falsa problemă a „seculor”, extremismii respectivi contând în continuare și pe alte eventuale cedări ale factorilor politici interni ai țării noastre.

Să ne înțelegem bine: în această chestiune falsă și perfidă noi nu implicăm națiunea maghiară și nici minoritatea națională maghiară din România, ci, reamintindu-ne de precedentul „Kosovo”, acuzăm exclusiv pe extremismii maghiari, oriunde și oricum s-ar manifesta ori indiferent de cine ar fi susținuți și promovați.

Contând și pe un „spate” extern – pe care întotdeauna, în timp istoric, au știut și au putut să și-l găsească –, extremismii maghiari, periculoși și pentru alți vecini ai Ungariei, au drept țintă principală disoluția Statului nostru național, așa cum i-a „îndoctrinat”, mai nou, „învățătorul” lor modern Horthy la începutul și în etapa nefastei sale ascensiuni, după o nouă „carte doctrinară” vizând, *expres*, Ardealul<sup>11</sup>, carte după care extremismul maghiar a acționat și acționează.

Alături de alte căi de atac, „problema seculor” a devenit pentru acest extremism „calul troian” și „calul său de bătaie” în vederea disoluției Statului nostru național.

În anul 2011, când a reizbucnit „problema seculor”, printr-o *scrisoare deschisă* – depusă cu nr. de înregistrare, apărută și în presă –, ca istoric, am atenționat conducerea politică a țării și conducerea „Uniunii Europene” asupra acestei false probleme. Căci este o falsă problemă speculată copios de extremismul maghiar. Am primit un singur răspuns, evaziv, de la Senat. În anul 2012, la Congresul al XIII-lea de Dacologie (Tg. Jiu) am susținut comunicarea: „Comentarii la problema seculor”, apărută și în presă, în care am expus mai pe larg falsitatea „problemei”. Recent, în 2013, la Televiziunea publică, emisiunea „Prim plan”, cei doi invitați ai moderatorului au apărut în „duet” punctul de vedere al extremismului maghiar în ceea ce s-a numit „scandalul steagurilor”. A doua zi am solicitat la TVR, telefonic, un drept la replică. Peste câteva zile am revenit, solicitând din nou dar ... aceeași tăcere. Iar dinspre diplomația noastră am înțeles între timp că s-a „recomandat”: „batista pe țambal!”. Este ignorat astfel primejdiosul contencios istoric amintit mai sus. Recent, un lider politic român a propus oficialilor noștri să decreteze ziua de 15 martie ca zi de doliu național, zi considerată „a maghiarilor de pretutindeni”, ca omagiu al revoluției pașoptiste maghiare, „revoluție” căreia i-au căzut victimă 40.000 de români, zi pe care extremismul maghiar o omagiază și în România, cu îngăduința oficialităților noastre.

Personal, în actualul context politic tensionat am propus, am solicitat Televiziunii române, telefonic și pe e-mail, ca istoric, să-mi exprim punctul de vedere asupra semnificației și a implicațiilor unei noi/eventuale omagieri de către factori politici ai minorității naționale maghiare, a zilei de 15 martie, cum au procedat și până acum.

În această situație, extremismul maghiar va continua să-și facă „treaba”, având îngăduința oficialilor noștri, iar noi așteptăm cu mari emoții „regio-



nalizarea” și „euroregionalizarea” în care acest extremism este deja implicat, cu soluția lui, dar și noul său asalt la articolul 1 din Constituție, cel care consacra Statul național român unitar și subliniază atribuțiile supreme ale acestui Stat.

O „cochetărie” cu U.E. a extremismului maghiar al cărui obiectiv a devenit, în Ungaria, politică de Stat, „cochetărie” pentru a-i obține sprijinul, a fost înființarea, „din timp”, a organizației „Mișcarea Europeană Maghiară”, care e bine subvenționată, are un sediu în centrul Budapestei și a ținut deja un Congres internațional al „Mișcării” chiar în sediul Parlamentului Ungariei.

*Mișcarea noastră dacologică*, cu alt obiectiv însă – *recuperarea Suveranității naționale și a identității naționale reale*, imbold și pentru alții, victime ale „marii amăgiri”, poate avea rolul ei de *semnal major* în vederea constituirii unei *Federații europene* corecte, cu adevărat democratice, *a națiunilor Suverane și a Statelor lor naționale independente*.

Lansăm, aici și acum, această chemare colegilor din Mișcarea dacologică, partizanilor ei și tuturor celor care conștientizează *specificul epocii moderne* în care ne aflăm, ca *epocă a Suveranităților naționale a popoarelor suverane*.

Între timp ne-au parvenit și alte informații asupra „setului” de măsuri pe care acest extremism le preconizează pentru anexarea Ardealului la Ungaria, unele deja în derulare, unele subtile, altele la „vedere”, corelate și cu „spatele” extern, vizând, deci, integritatea Statului nostru național și identitatea națională, pentru a da viață acelei îndelung hrănite himere: „Ungaria Mare” a „Sfintei Coroane Maghiare”. În conferința din 31.01.2013, ținută tot aici, ca și în alte atenționări anterioare, am propus o *soluție politică rațională, fezabilă* pentru ieșirea din această *situație limită*. Au propus și alți istorici, sociologi, practicieni, prin interviuri și pe alte căi sub presiunea constatării că „*așa nu se mai poate!*”.

Asupra fiecăruia în parte și asupra noastră, a tuturor, deopotrivă, apasă o mare răspundere pentru memoria și istoria strămoșilor, pentru recuperarea identității naționale reale și a Suveranității, pentru prezentul și viitorul nostru și al urmașilor noștri.

Din Străvechimea și Antichitatea lor europeană, pe când maghiarii încă nu se gândeau să pornească în migrație spre Europa, strămoșii noștri reali ne-au lăsat, cum am precizat la început, ca principiu fundamental al Dreptului internațional, *Dreptul națiunii înaintea tuturor*, deci *Dreptul istoric identitar* pe întinsa vatră a Daciei edenice, Drept care – repetăm – ar trebui să se reia în mod real la *temelia ade-*

*văratului Drept internațional*, pentru ca noile „Centre de Putere” – cum se autointitulează azi noile imperii – dar și extremismele de orice fel să nu-și mai permită „jocul” lor periculos cu națiunile lumii și Statele lor naționale!

Iar noi să redevenim stăpâni în Casa noastră și să trăim în pace și respect reciproc cu lumea.

26.02.2013, București

<sup>1</sup>. Conferința a fost ținută la Muzeul de istorie și artă al Municipiului București în data de 07.03.2013.

<sup>2</sup>. Am mai făcut-o în studii anterioare – vezi: *Dacologia ca știință, Importanța internă și internațională a Dacologiei ca știință*, Eminescu, Amita Bhose și *Dacologia*, în revista „Dacia magazin” nr. 66, 67, 68/2011 și 77/2012.

<sup>3</sup>. G.D. Iscru, *Dreptul națiunilor înaintea tuturor – principiul fundamental al Dreptului zalmoxian* în „Studii și cercetări de Dacoromânică”, rev. Academiei daco-române, an. 1, nr. 1/2011, p. 46-53.

<sup>4</sup>. G.D. Iscru, *Formarea națiunii române*, Ed. Nicolae Bălcescu, 1995; idem, *Națiune, naționalism, românism*, Ed. idem, București, 1997; idem, tratatul universitar: *Istoria modernă a României*, vol I, idem, idem, 1997; idem, *O nouă*

*introducere în epoca modernă cu privire specială la istoria națională*, Ed. Proema, Baia Mare, 2010; idem, *Strămoșii noștri reali: geții, dacii, tracii, illirii, națiunea matcă din vatra „Vechii Europei”*, Ed. Nicolae Bălcescu și Ed. Mica Valahie, București, 2010 (prima ediție 1995).

<sup>5</sup>. Naomi Klein, *Doctrina șocului. Nașterea capitalismului dezastrelor*, Ed. Vaillant, București, 2008, 526 p.

<sup>6</sup>. De curând, Conferința-studiu: *De la „pax romana” la „Imperiul global” – un serial istoric al crimelor politice împotriva națiunilor lumii* (31.01.2013, la Muzeul de istorie al Municipiului București).

<sup>7</sup>. Christopher Booker și Richard North, *Uniunea Europeană – marea amăgire. Istoria secretă a construcției europene*, traducere de Mircea Columbeanu, Ed. Antet, București, 2004, 366 p.

<sup>8</sup>. S. Coryll (=Miron Scorobete), *Valahia în Cartea genezei*; Ed. Promedia plus, Cluj Napoca, 1996.

<sup>9</sup>. Fundația Gândirea, București; vol II va apărea în 2005

<sup>10</sup>. Conf. univ. dr. G.D. Iscru, *Geto-dacii – națiunea matcă din Spațiul carpato-danubiano-balcanic*, Ed. Nicolae Bălcescu București, 1995.

<sup>11</sup>. Petru Demetru Popescu, *Strămoșii noștri reali – nemuritorii: geții, dacii, tracii, illirii. Carte de istorie pentru mîntea și inima copiilor dar și pentru educatorii lor*, Ed. Nicolae Bălcescu, 2010.

<sup>12</sup>. *Ardealul – trecut și viitor*, autor Endre Bajksy-Zsilinszky, deputat în Parlamentul Ungariei în timpul regenței lui Horthy, lucrare publicată în 1944 în Elveția, în engleză, tradusă în limba maghiară în 1991 de președintele Republicii Ungaria, Arpad Goncz, și tipărită la Budapesta cu sprijinul Ministerului culturii, „destinată tuturor ungarilor cu simțul răspunderii” dar „recomandată întregului popor” – după precizările din *introducere* ale președintelui traducător.

Precizarea clară, în carte, pentru Ardeal: „*În ceea ce privește Ardealul există o singură alternativă: națiunea ungară - înainte și după tratatul de la Trianon – ține în modul cel mai ferm la dreptul ei de proprietate asupra întregului Ardeal. Nu va exista nicodată o generație de unguri dispusă să renunțe la acest sfânt drept istoric. Națiunea ungară este gata ca în orice clipă să ia arma în mână pentru a-și exercita acest drept, sacrificându-și chiar viața în luptă, fiindcă fără Ardeal nu poate să existe un Stat ungar, nici o misiune ungară și nici viața ungurească*” (p. 86, s.n.).



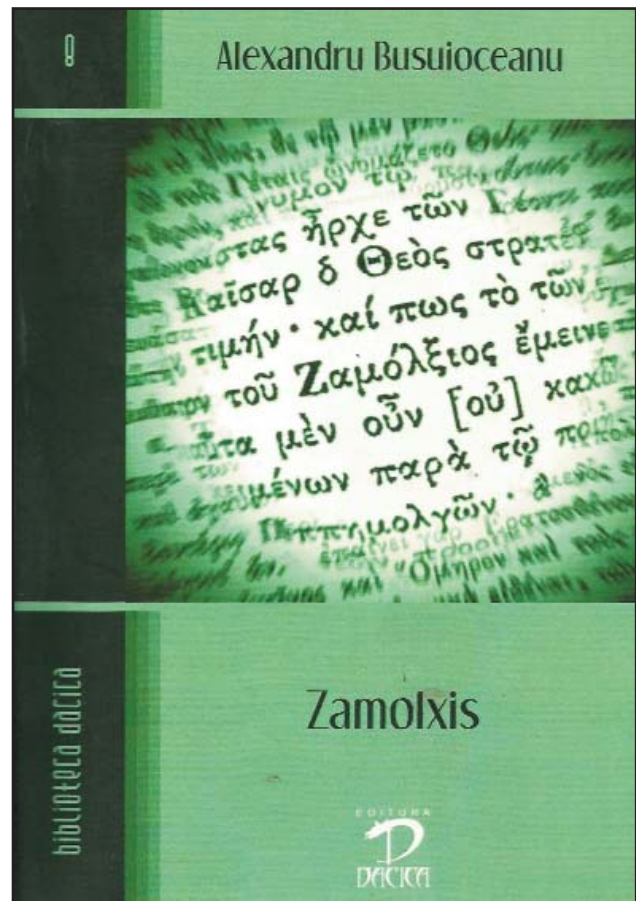
# INTRODUCERE LA MITUL DACIC ÎN CULTURA ȘI ISTORIA SPANIEI\*

Alexandru Busuioceanu

Paginile ce urmează după această introducere sunt un capitol dintr-o carte începută de mult, pe care obligații ivite în urmă și necesități mai greu de imaginat m-au silit s-o întrerup acum cinci sau șase ani, când cam două treimi ale lucrării erau redactate, iar pentru rest aveam materialul adunat. Timpul trecea și posibilitatea de a mă întoarce la lucrarea părăsită nu s-a mai ivit. Unele întreruperi pot fi mai durabile decât le prevedem. Mă hotărâsc să public acest capitol pentru a da o idee asupra cărții și a deștepta, poate, vreun interes pentru ea. Introducerea rezumă, în parte, conținutul și schițează concluziile lucrării. Concluzii neprevăzute, ca și lucrarea însăși.

Cercetarea mea n-a fost, la început, deloc ambițioasă. Nu urmăream decât o informare sumară asupra unui punct precis de istorie. Dar pe acest drum m-am văzut în curând adus a parcurge toate cronicile spaniole publicate, unde putea fi vorba de trecutul nostru. Ca să fiu mai precis, căutam tradiția spaniolă – pe care o presupuneam la cronicarii medievali – despre împăratul Traian și despre cucerirea lui în Dacia. N-am găsit-o. Oricât de curios ar părea, o asemenea tradiție nu există. Cronicarii spanioli n-au știut că Traian a cucerit Dacia sau, dacă au știut-o vag, n-au găsit că este vreun interes să amintească acest fapt. Nu există vreo tradiție locală nici măcar despre împărat, independent de faptele lui de la Dunăre. Acest lucru e poate mai grav; dar nu e locul aici să stăruim asupra lui. Traian e pus la Index timp de o mie de ani și mai bine. A figurat în lista de persecutori ai creștinilor, stabilită de sf. Augustin. Pomenirea lui n-a mai fost posibilă decât după ce papa Inocențiu al III-lea a rostit un cuvânt de clemență și a recunoscut bunătatea împăratului\*\*. Cel dintâi elogiu al lui Traian în patria sa îl scrie Alfonso el Sabio, la sfârșitul secolului al XIII-lea, cam în aceeași vreme când și Dante făcea împăratului un loc în Purgatoriu\*\*\*.

Dar dacă această tradiție hispanică despre Dacia n-am găsit-o și nu s-a ivit nici un text care să contribuie cu ceva la ideea descendenței noastre din Roma și, într-un fel, a legăturii noastre cu Spania, spre surprinderea mea am găsit în cronicarii spanioli o



tradiție inversă, adică o tradiție dacică a Spaniei, independentă de Traian, și atât de înrădăcinată, încât poate trezi mirare și reflexie. Îmi închipui că această parte a cronicilor spaniole n-a fost cercetată de istorici români, dacă nu s-a observat până acum că, pentru cronicarii spanioli, și anume pentru toți, nu Dacia a fost fondată de un împărat iberic sau are a-și căuta vreo urmă între hispanici, ci, dimpotrivă, hispanicii sunt descendenți din geți sau daci și Spania a fost fondată – la a patra ei întemeiere, cea definitivă, în secolul al V-lea – de poporul de la Dunăre.

Să nu fiu greșit înțeles. Nu este vorba aici de simpla confuzie, universală în lumea antică, între geți și goți. O asemenea temă n-ar merita osteneala unei cărți. E vorba de împrejurări specific spaniole, care au făcut ca această confuzie să ia în Spania un caracter



cu totul neașteptat și să dea naștere, în spiritul cronicarilor și al oamenilor din Evul Mediu și chiar de mai târziu, unei doctrine care, învăluite în neguri istorice, ia forma unui mit. În *Istoriile* lui Orosius, la începutul sec. al V-lea, ideea se reduce încă la o confuzie, deși Orosius apasă asupra ei și îi dă forma unei afirmații: *Getae illi qui et nunc Gothi*\*\*\*\*. Orosius scria în Africa, fugit de frica goților, care atunci năvăliseră în Peninsula. Două secole mai târziu, Isidor din Sevilla, pe jumătate got – căci mama lui era născută din oameni veniți de la Dunăre – afirma cu tărie identitatea goților cu geții; iar în *Etimologiile* și în *Istoria* lui, el dă atâtea referințe erudite, încât se poate reconstitui – și acest lucru l-am făcut – o *Teorie getică a sfântului Isidor*. Teoria aceasta, etimologică și genealogică, pe care marea autoritate a sfântului a impus-o în Spania pentru multe secole, avea fundamente biblice și profane greu de contestat și se susținea și pe un argument, în aparență accidental, dar care, sub pana lui Isidor, ia forța unui vaticiniu. Un vers al lui Lucan – poet hispanic – era interpretat de prelatul sevillan în sensul unei profeții, după care geții *trebuiau* să năvălească în Spania și, potrivit unei voințe divine, să înceapă istoria nouă a poporului hispanic. Un vaticiniu împlinit confirmă însă adevărul ocult și dă naștere mitului. Timp de șase secole, versul lui Lucan și argumentele lui Isidor se repetă de la un cronicar la altul, se amplifică cu elemente noi, cu atât mai influente cu cât sunt mai nebuloase, și fac autoritate nu numai pentru cărturari, dar și pentru oameni din clasa conducătoare, care, chiar târziu, când goții dispăruseră, trebuiau, pentru a-și întemeia noblețea, să dovedească sau măcar să afirme descendența lor din geți. O polemică aprinsă din secolul al X-lea de un învățat din Cordoba, Paulo Alvaro, împotriva unui adversar impertinent convertit la iudaism, culmina cu această declarație superbă a nobilului cordobez: „Ca să mă cunoști mai bine și să te ferești mai mult de mine, închizându-ți gura, ascultă-l pe Vergiliu: «Geții disprețuiesc moartea și primesc cu bucurie rănilor»” – *mortem contemnunt laudato vulnere Getes (sic)*\*\*\*\*\*. Argument fără replică. El era scos din paginile sfântului Isidor și afirma virtutea cea mai înaltă pe care și-o atribuia noblețea hispanică: disprețul față de moarte. Disprețul de moarte, noblețea geților! Înapoia acestei virtuți sta un mit; și noi îl cunoaștem: *Mitul lui Zamolxis*.

Mitul acesta, care în textele lui Isidor nu are încă un nume, apare în toată puterea și cu tot cortegiul de evocări istorice legate de el în sec. al XIII-lea, în *Historia Gothica* a strălucitului arhiepiscop Don Rodrigo Jiménez de Rada din Toledo. Paginile pe care le public acum tratează tocmai acest capitol. Zamolxis,

Burebista, Deceneu, Decebal etc. intră, prin opera arhiepiscopului, în Istoria Spaniei, nu ca niște oaspeți întâmplători, ci iau loc în genealogia poporului hispanic: *Don Diceneo, don Zamolxen, don Boruista* – așa cum, în aceeași versiune castiliană din secolul al XIII-lea la care mă refer\*\*\*\*\*, găsim printre întemeietorii mai vechi ai Spaniei pe *don Hércules*, care l-a învins pe Gerion și a așezat coloanele de la Cadix, și pe *Don Espanno* (Hispanus), *criado et uasalo de don Hércules*, „servitor și vasal al lui don Hercules”, care don Espanno dă numele țării.

De rândul acesta, un izvor nou alimenta ideea „getică” a cronicarilor și istoricilor spanioli. Acest izvor e Iordanes, pe care, în chip curios, Isidor nu l-a cunoscut. O observație e poate necesară și aici, pentru a preîntâmpina posibile erori de apreciere. Istoricii moderni și-au spus cuvântul asupra lui Iordanes. Dar nu e vorba aici de valoarea contestabilă a autorului got, ca izvor istoric; căci nu e vorba, firește, nici de a descoperi știri noi despre Dacia, nici de a dovedi că spaniolii coboară din geți sau daci. Este vorba de *mitul getic* și de migrația lui; de prezența lui Zamolxis în Spania. Iordanes, un divulgător, vine târziu, atunci când goții, purtători ai mitului, introduseseră demult ideea getică în Spania. Dar, Iordanes era un got născut în Dacia, adică în țara mitului; și creditul lui este, din această cauză, enorm pentru cei ce se socoteau coborâtori din oamenii de la Dunăre. Pe de altă parte, ne interesează nu numai mitul în sine, dar și valoarea lui morală și socială între oamenii care-l adoptau și și făceau din el un mit ancestral și cel mai însemnat. Iordanes servește în această privință ca izvor definitiv, confirmând tradiția getică elaborată de autori spanioli venerați, ca sf. Isidor, și dând figură mitului și elemente care fac din el simbol pentru contemporani și pentru istorie.

Zamolxis, în această fază a destinului său, e sacrificat. Figura lui se subțiază, trece pe al doilea plan. Figura lui Deceneu triumfă. Ea apare între strămoșii goților și, deci, ai spaniolilor, ca exemplul cel mai înalt al înțeleptului – el sabio – sacerdot și aproape rege, inspirator al Bunei Cârmuiri, rânduitor al culturii și învățător al poporului său în toate cele văzute și nevăzute. Respectul pentru Biserică, numai el îi împiedică pe autorii spanioli să-l înfățișeze pe eroul mitului și ca fondator de religie sau ca zeu. Deceneu nu se cuvenea să fie păgân. În textul lui Alfonso el Sabio, autor mai accentuat politic, el apare chiar ca un fel de creștin, învățându-i pe goți teologia și rânduind între ei preoți și episcopi. Înapoia figurii lui Deceneu, însă, pentru cine cunoaște mitul, stă figura grandioasă, învăluită de mister, a lui Zamolxis.



Când Deceneu, în autorii spanioli, inițiază pe goți în rânduiala celor 12 semne, în cursul planetelor, în creșterea și descreșterea lunii, în mersul soarelui, în astrologie și astronomie, noi știm că acest Deceneu nu e altul decât zeul Zamolxis, pe care grecii – după Herodot – îl socoteau un discipol al lui Pitagora (deși Herodot credea că Zamolxis trăise cu mult înaintea lui Pitagora) și din care Strabon făcea un cititor în stele, care-și învățase știința în Egipt. Dar nu acest lucru are importanță. Virtutea ființelor care întrupează miturile e transfigurarea. Zamolxis și în Dacia a cunoscut schimbarea la față. După ce a propovăduit dacilor, a dispărut în peștera din muntele sacru unde trăia – Strabon numește acest munte Kogaionon – și după câțiva ani a ieșit din nou la iveală, pentru ca învățăturile sale să-și afle astfel confirmarea. În mitul hispanic, Zamolxis ia figura lui Deceneu. E tot una. În fondul lucrurilor rămâne ceea ce ne interesează, mitul dacic, și de el avem a ne ocupa.

#### Note

\* Sub acest titlu a fost publicat în revista „Destin”, Madrid, nr. 4-5, nov. 1952, ultimul capitol al studiului *Zamolxis*, intitulat în original **Istoria și mitul dacic încorporate în istoria Spaniei**.

\*\* Inocențiu al III-lea (papă 1198-1216) a luptat cu energie împotriva lui Filip August al Franței și Ion fără de Țară al Angliei, a avut inițiativa cruciadei a IV-a și a celei împotriva albicenților.

\*\*\* Vezi *Zamolxis*, partea a II-a, nr. 98

\*\*\*\* Geții cei care și acum „se cheamă goți”; pentru pasajele citate mai jos vezi textul și notele la *Zamolxis*, cu traduceri și trimiteri convenite.

\*\*\*\*\* Pasajul nu este vergilian, informația asupra versului (de origine neclară încă) provenind din textul Isidor de Sevilla (*Historia*, 66; cf. *Zamolxis*, p. III, n. 100).

\*\*\*\*\* Traducerea spaniolă a **Istoriei gotice**, redactată inițial în latinește, cf. *Zamolxis*, partea a III-a, n. 4

## RĂDĂCINILE SCRISULUI

Constantin Olariu-Arimin

### III

Mai aduc mărturia manuscrisului esen, intitulat *Comuniunea cu ingerul apei*, care ne ajută să înțelegem vechimea acestor două tăblițe că „Legea Sfântă a Tatălui Ceresc este ca un râu care șerpuiește prin pădure: toate creaturile se adapă din acesta. El nu este numai pentru unii ci pentru toți.” Și continui cu manuscrisul *Cele șapte căi ale păcii*: „...Căutați pacea cu toți Fiii Oamenilor și lăsați să fie cunoscută de la Aleșii Luminii, pentru că noi trăim potrivit Legii Sfinte încă din timpul lui Eno sau mai demult... Cu mult timp înaintea Marelui Potop, Cei Mari mergeau pe pământ și arborii giganți, care au rămas în prezent o legendă, erau acoperișul și împărăția lor.” Și aceste scrieri venite din secolele II î.e.n. - I e.n. confirmă că religia strămoșească își duce rădăcinile încă „înaintea Marelui Potop”, or știința a dovedit că acesta a avut loc la Marea Neagră pe la anii 5500 î.e.n. Deci, și aceste tăblițe de la Oțeleni pot avea o asemenea vechime, care ar îndoii rău multe jeguri ce au turbat de bolunzenia revelațiilor și a altor nebunii demne de orice balamuc de pe la noi sau de aiurea și nicidecum înțelepciune divină cum pretind ei.

**Dar citatul de mai sus mai dovedește celor**

**cu mintea nerătăcită, ceva incredibil: afirmațiile lui Cato cel Bătrân, care spune că geții știau a scrie mult înaintea latinilor fiindcă primiseră alfabetul de la urieși, sunt confirmate de manuscrisul citat, la fel și „poveștile” noastre despre deprinderea românilor care știau să scrie de pe timpul urieșilor și toată înțelepciunea au primit-o de la ei, adică de la „Cei Mari”, care au trăit înaintea Marelui Potop!**

O altă confirmare a faptului că geții, adică strămoșii mei, știau să scrie și să citească, vine din partea întunecatului iudeo-creștin Tertulian (160-220), considerat părintele latinei liturgice, care, în lucrarea *Apologeticus*, scrie că manuscrisele lui Eno erau scrieri sfinte **chiar înaintea Potopului, fiind salvate de la dispariție de către Noe în corabia sa pentru a fi dăruite neamului omenesc**. Aici, trebuie subliniată remarcă uluitoare a prelatului iudeo-creștin, care face precizarea că de la nimicirea Marelui Potop a fost salvată *Cartea lui Eno*, cunoscută de noi sub numele de *Biblia* sau *Calea/Legea Adevărului și Dreptății* și nu *Tora*, fiindcă în acel vremuri nu era nici Iahwe dar nici tribul ivriților semiți!





O altă dovadă de netăgăduit că strămoșii noștri scriau prin mileniiile V-IV î.e.n. o avem în situl de la **Șinca Veche** (fotografiile de mai sus), lăcaș de cult strămoșesc pe care arheologii din Brașov și de aiurea l-au catalogat că este făcut în secolele XVII-XVIII ale erei noastre! Prima fotografie din stânga este a unui un con din piatră din incinta acestui lăcaș de cult săpat într-un deal, iar pe el se poate vedea scris cuvântul OZ, care în eme-gi are sensul de *înălțime, creastă, a uni, a lega*, iar sub el este zgârâiat în piatră un triunghi isoscel cu vârful în jos, simbol al Maicii Pământești. Sub aceste simboluri se vede o cruce „italică”. Dar Tatăl Ceresc era simbolizat printre altele și cu un triunghi isoscel cu vârful în sus, cum este și conul de piatră din imagine, iar cuvântul „oz” în fapt ne arată legătura sau unirea dintre Tatăl Ceresc și Maica Pământească pentru zidirea tuturor văzutele și nevăzutele. Unirea stilizată a celor două noțiuni teologice din religia strămoșească se găsește tot aici prin steaua cu șase colțuri (fotografia alăturată) ce a fost distrusă în vara anului 2010 de o mână criminală, iar cazarii și-au însușit-o de la bogomilii vlahi în secolele XII-XIV, numind-o „steaua lui David”, dar asta-i numai o băsnuire. Fotografia a treia spre dreapta este a unei porțiuni de perete tot din acest lăcaș religios unde se vede o scobitură alungită care simbolizează fulgerul Tatălui Ceresc, iar în jur sunt mai multe semne din care unele seamănă cu cele de pe tăblițele de plumb. A patra fotografie spre dreapta este a unei figuri conturată pe perete dar distrusă, fiind înconjurată cu scrierea de deasupra ei reproducă de mine, iar incizarea s-a făcut de la dreapta spre stânga. Scrierea citită în ordinea menționată de la dreapta spre stânga este PIO (sfânt, pătruns de evlavie, respect deosebit) MX (M: maică; X: get) ▼ (triunghiul isoscel cu vârful în jos este simbolul Maicii Pământești) MV (MU: familie, a da naștere, a boteza, veșnicie, scurgerea timpului, a străluci) și adusă după urechile noastre ar fi: Sfânta Maică a Geților, Născătoarea (Veșnica sau Strălucitoarea) Maica Pământească. În partea dreaptă sunt fotografiile mici ale literei P de la Șinca

Veche (sus) și de pe tăblița de piatră de la Hândrești (jos), care dovedesc odată în plus că cei de la Șinca Veche aveau legături trainice cu locuitorii din estul Siretului, practicând același cult religios și folosind aceleași semne de scriere, iar aceste vremuri, uitate și voit întunecate de dușmănia unora, le vedem acum ieșind la lumina Adevărului și Dreptății după 6000 de ani! Descoperindu-ne rădăcinile atât de adânc pătrunse în scurgerea timpului, le doresc celor care ne-au falsificat istoria și cultura identitară să aibă parte de ceea ce ne-au făcut ei nouă! Așa să ne ajute Anu, Gog, Suntu, Senta, Dumnezeu sau Domnu!

În vechile religii din Europa, Asia Mică, Ki-en-gi/Sumer și Egipt, Marea Zeiță – neamurile noastre strămoșești aveau ca divinitate unică pe Anu, Gog, Sântu, Senta, Santa – era simbolizată printr-o coloană, arbore, șarpe, porumbel, taur sau vacă. Dar limba noastră veche păstrează încă în tezaurul ei neștiut, sensurile profunde ale teologiei strămoșești privind totemul șarpelui, zis și **balaur**. Emeșii aveau cuvintele „bil” care însemna *a arde, a lumina, mugur, a încolți* și „bala” cu sensul de *a înconjura, alungit, subțire, fus*, iar „ur”: *a conduce, neam, a sprijini*. El se găsește la noi în limba veche, adică getă sau rumună sub forma „bală”: șarpe uriaș, monstru de unde în timp și locuri s-a făcut **belă, beală, bală**, cu sensul de *pară sau flacăra*, ce nimicește, cum era sensul și la emeși. Mai avem cuvintele „băl” și „bălă”, care înseamnă *cu părul blond sau alb*. Iar o legendă de-a noastră ne spune că **șarpele casei** care își are sălașul în peretele fiecărei locuințe, era de culoare albă și avea atâtea pui câți membri erau în familie și, dacă era ucis unul dintre acești șerpi, atunci sigur murea și un membru al familiei, ei fiind în fapt simbolul viu al sorții. El nu era veninos și uneori venea și mânca lapte din strachina copiilor mici, fiindcă ei erau curați și neprihăniți. Vedem că aceste sensuri vechi ale cuvintelor din limba română cuprind atât puterea de distrugere prin tăria focului, culoarea albă sau bălaie, dar și simbol al sorții, adică răbojul vieții, dăruită de către Tatăl Ceresc și trupul Maicii Pământești prin șarpele de



casă. Și celelalte popoare înrudite cu strămoșii noștri aveau cuvinte asemănătoare precum latinii care foloseau „belua” pentru *alb* sau francezii cu „belle” pentru *frumoasa*, iar italienii cu „bella” tot pentru *frumoasa*, adică șarpele totemic din religia geților era o formă simbolică de înfrumusețare și înluminare întrale înțelepciunii, care își rânduia existența pe pământ în cursul trecerii prin neamul muritorilor, după rânduiala/legea lui Dumnezeu. Slavii din est au practicat multe sute de ani religia geților, de unde și-au tras și ei după propria limbă cuvântul „belâi” care înseamnă *alb*.

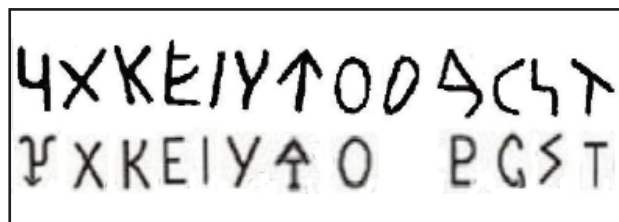
Episcopul iudeo-creștin Iordanes, lăudând în *Getica* la XI,69 cunoștințele și morala geților a scris că aceștia îndeplineau în viața lor **rânduielele scrise ale leges belagines**, pe care le mai numește și **legi frunoase**: Deceneu „i-a făcut să trăiască după poruncile legilor naturii; transcriind aceste legi, ele se păstrează până astăzi, sub numele de „bellagines”, cam tot așa scrie și manuscrisul esen privind originea cerească a legilor ce le guvernau soarta. Iamblicos, pe la anii 300, spune că Zamolxe le-a dat geților legi scrise după care să-și rânduiască viața de neam scoborător din zei. Boeo, poetă din Phocia, care a trăit în secolul V î.e.n., ne-a lăsat vorbă că în lumea vechilor greci, adică cei dinaintea ei, se amintea că au circulat *Cărțile misilor*, acestea fiind primele scrieri de teologie din istoria lumii, întocmai ce zice și citatul esen! Dar cuvântul **belagines** folosit de Iordanes înseamnă cunoașterea *frumoasă* sau *strălucitoare* fiind o trimitere directă la natura dumnezeiască a acestor legi. Cuvântul vechi românesc „**belă**” înseamnă atât *alb*, *blond*, *bălai*, cât și *arzător ca para focului*, iar „**gini**” înseamnă *a observa*, *a descoperi*, *a găsi*, *a cerceta*, *a afla*, *a înțelege*, deci taman ce a scris și Iordanes în secolul VI al erei noastre, adică cuvântul, rânduiala sau porunca lui Dumnezeu, cum ne arată și cele două tăblițe descoperite la Oțeleni, dar și manuscrisul esen.

Celălalt simbol, sfera sau oul ceresc din care a fost zidită lumea în sensul larg, adică cele văzute și nevăzute, este un concept care aparține numai culturilor arimene, ce au roit din jurul Carpaților, găsiindu-se în brahmanismul și budismul din India, dus acolo de neamurile aryas, la egipteni, la emeși și rămas acasă în toriștea străbună prin acel ou misterios descoperit în comuna Corbi, județul Argeș, nu prea departe de vechile lăcașe de cult ale geților. Ei își imaginau universul ca o sferă sau un ou, care avea în jumătatea de jos pământul sub forma unei turte ce plutea pe marea de început, iar partea de sus era cerul cu stelele și planetele. Din mijlocul pământului – mi-

turile noastre spun că era la noi, legende confirmate de Antichitate, care ne-au lăsat scris că axa lumii, sau osia pământului se afla la geți, cum am arătat mai înainte – se înălța Pomul Roșu, Măru Roșu, Osia lumii, Pomul Cunoașterii Binelui și Răului, sau Coloana de lumină prin care sufletele celor vrednici se urmau în Rai.

Este ciudat la acest semn că cele două liniuțe care ar marca Osia pământului sunt puțin înclinate tot așa cum este și axa pământului azi, și parcă nu cred că ar fi chiar o șotie a celor ce ne-au lăsat asemenea răvășele peste secole și milenii de nu le mai putem afla numărul noi, cei de azi!

Din cele 16 semne pe care le au tăblițele – câte opt de fiecare – 3 (fulgerul Tatălui ceresc, șarpele cunoașterii și oul ceresc sau universul) sunt simboluri care reprezintă concepte teozofice, iar 13 sunt litere cu valoare fonetică ce se regăsesc, după patru mii de ani, pe tăblițele de plumb descoperite la Sinaia.



În rândul de sus sunt cele 13 semne fonetice de pe tăblițele descoperite la Oțeleni - Iași, iar cele de jos sunt litere folosite pe tăblițele de plumb descoperite la Sinaia și ținute ascunse la Institutul de Arheologie din București.

Dar din ținuturile carpatine au plecat emeșii în Ki-en-gi/Sumer în cele două migrații; prima pe la anii 5000 î.e.n., iar a doua a fost pe la mijlocul mileniului IV î.e.n., când au dus cu ei și obiceiul scrisului, după cum avem mărturii în tăblițele lor de lut. Pun mai jos câteva din aceste tăblițe unde se vede trecerea de la scrierea pictografică la scrierea cuneiformă, eveniment despre care nu amintește niciun studiu, ca să nu vină vreunui răulean o idee nimicitoare asupra făcăturilor mai noi, dar și a celor vechi privind ade-vărata istorie și rădăcinile culturii europene!

**Gura Haitii**, sat ce aparține comunei Șaru-Dornei, județul Suceava, este locul unde s-a descoperit placa din piatră din mileniul III î.e.n., care avea o scriere identică cu cea folosită pe tăblițele de plumb, dar făcută dispărută din incinta Muzeului Vatra Dornei, după ce Vasile Pața, descoperitorul ei, a dus-o la această instituție a statului român pentru păstrare și nu pentru distrugere.





1. semnele, în număr de 235, folosite de geți pe tăblițele de plumb, cărora le-am găsit valoarea fonetică. Mai sunt 116 semne folosite pe 4 tăblițe pentru care nu am reușit să găsim valoarea fonetică. Cu acest semne s-a scris de la mijlocul mileniului II î.e.n. până la începutul perioadei feudale.
2. semnele desenate pe piatra uriașă de către urieși în peștera Gaura Chindiei, mileniile XV-IX î.e.n., unde unele dintre ele se repetă, iar altele nu au corespondență decât în semnele necitite de pe cele 4 tăblițe.
3. semnele folosite la Lepenski Vir, mileniul VII î.e.n.
4. o parte din semnele folosite în scrierea de la Tărtăria, anii 6270 î.e.n.
5. o parte din semnele folosite în cele două locuri ale Antichității înnegurate – Vinča și Turdaș – adică sfârșitul mileniului VI î.e.n. până la mijlocul celui următor.
6. o parte din semnele folosite la Vadu Rău, cca 4000 î.e.n.
7. o parte din semnele folosite la Karanovo, mileniile V-IV î.e.n.
8. semnele folosite la Hândrești, cca 4000 î.e.n.
9. spațiu gol, lăsat pentru semnele de la Gura-Haitii,

poate d-na Irina Luca va trimite fotografiile cu ele.  
10. o parte din semnele folosite în munții Buzăului, mileniile II-I î.e.n.

\*

**GENUCLA:** *gin:* topor mic, a judeca, so-coteală, valoare + *ug-la:* mânie, furie, persoană moartă, veselie, plăcere (sau ugula: supraveghetor), în timp sunetul G a devenit C. Sensul cuvântului ar putea fi *centrul de putere, de judecată sau unde se țin sărbătorile.*

**NOVIODUNUM:** *novi:* a cerceta o pricină, a cunoaște, a recunoaște + *odium:* ură, dușmănie; presupun că cuvântul este de origine latină, dar care a preluat o denumire veche a celor care au folosit centrul înaintea cotropirii romane, iar sensul ar fi de *centru administrativ important unde se judecau și pricinile cetățenilor.*

Dacă la primul cuvânt, încrederea în acuratețea interpretării este mai mare, pentru al doilea cuvânt ideile trebuie să le luați ca niște păreri personale. Pentru aprofundare cred că ar trebui căutat printr-un dicționar al limbii franceze vechi fiindcă în sudul Moldovei și poate și în Dobrogea au stat câteva sute de ani galii.

## TRADIȚII ARHAICE

*Mioara Călușiță-Alecu*

Limba românilor atestă unele credințe și obiceiuri arhaice.

Se admitea că omul are duh, energie și corp material.

Înțelepții Indiei spun că în corpul material al omului este unul energetic, format din centre de energie legate între ele prin canale de energie. Acestea fac contact cu exteriorul prin tălpile picioarelor, prin palme, prin gură și prin zona dintre organele genitale și cele de excreție.

Vechi obiceiuri și expresii românești dovedesc că aceste concepții existau și la noi. Pentru exemplificare, citez unele gesturi și expresii care-și au obârșii vechi.

**Copiii sunt învățați să se roage cu mâinile aduse în fața pieptului și cu palmele lipite între ele, astfel ca energia emisă prin palmele unite, să fie trimisă spre divinitatea invocată, sau să fie reținută în corpul celui care se roagă?** Când se întâlnesc, în semn de prietenie, **românii își dau și strâng mâna dreaptă.** Așa ei își pun în contact **emanațiile energetice care ajung în palmele mâinilor drepte.** Oamenii când salută **ridicând mâna, emit prin ea un flux de energie.** Când aplaudă ei emit impulsuri de energie?

Când joacă hora sau alte jocuri tradiționale, **românii se țin de mâini și astfel își unesc corpurile energetice.**

În semn de mare dragoste și prietenie, românii **se sărută și gura lor emană energie partenerului.**

Există **terapeuți** care, ca și în Orient, **pun diagnostic simțind energia care se scurge prin palme și tălpile picioarelor.** Ghicitoarele se uită în palma pacientului, străduindu-se să realizeze o legătură cu corpul energetic al acestuia și cu alte energii atrase de el.

Când **strângi palmele în pumni, împiedici ieșirea energiei prin palme.** Cum a apărut expresia **să ții pumnii** cu un anumit scop?

Oare oamenii care au creat aceste practici au cunoscut puterea canalelor energetice sau le-au realizat și transmis instinctiv?

Unele cuvinte românești arată gândirea celor care le-au creat [2, 3, 4, 5].

A **cere** (quaerere în latină) ar putea sugera că, la început, cererile s-au adresat cerului. A **cerși** arată că se cere – cer în continuu – și **Dumnezeu** a fost gândit ca un **domn** – stăpân, **zeu** sau al **zeilor.**

**Io** s-a păstrat în titlul conducătorilor țaratului bulgaro-valah și al voivozilor valahi. Herodot scria (cartea IV, 7) că tracii au atribuit o descendență divină regilor lor, căci își trag obârșia din Hermes. **IO** este inclus în **IOM**, prescurtarea lui



Jupiter Optimus Maximus, numele latin al lui Hermes – Sarmis – Armis – **Ion** și ar fi putut indica această descendență. Se spunea că Hermes era **trimis** cu **trei misiuni** de rege, legislator și preot, sau învățător, judecător și profet.

Cuvântul **mistref** sugerează **ț** – străpungere, **mis** – misiune, mister, iar **tre** – transcendere, tare și corespunde la șveta **varaha** – albul mistref în limba sanscrită [1], (interpretat: va – apa, ra – focul, ha – eterul). În tradițiile indiene – hinduse –, acesta a dat numele unei epoci. Cât de vechi este cuvântul românesc **mistref**? Ar dovedi legături vechi cu Orientul? Acest cuvânt ar fi putut contribui la generarea cuvintelor maestru, meșter, mister?

**Mistrie**; aceasta a fost la început concepută ca o unealtă simbolică, așa cum arată rădăcinile **e** – este, **mis** – misiune, mister, **tri** – transcendere.

**Răsare** arată că soarele – **ra**, după vechea lui denumire – **sare** peste orizont. Ora (**hora**) indică ridicarea – **ho**, a soarelui – **ra**. Și **vara** amintește de soarele **ra**. Este clar, cuvântul soare nu s-a obținut prin rotacizarea cuvântului latin sol, solis.

**Ruga** s-a rostit la început în fața **rugului** de jertfă?

**Văzduhul** este un spațiu prin care duhurile morților se duc la cer, străbătând vămile văzduhului. Acest cuvânt ilustrează puternic credința strămoșilor.

Unele cuvinte românești amintesc ocupații sau evenimente istorice.

**L-a lăsat în sapă de lemn** a apărut când romanii, ca să împiedice pe daci să se revolte, le-au luat toate obiectele de fier [4].

S-a spus **și-au luat valea** atunci când au plecat romanii care se salutau **vale**.

Când românii spun de cineva că **are o stea în frunte**, fac aluzie la o dezvoltare și vizualizare a cakrei cunoașterii, numită **âjnă**, sau la un ecou din adâncă antichitate în care se vorbește de agatirșii, care purtau o podoabă atârnată pe frunte?

Expresia **nu are nas să mai vină** a apărut când se tăia nasul celui care încerca să ia domnia. Astfel, acestuia i se crea un beteșug vizibil și, conform tradiției, nu mai putea fi ales domn.

Vasile Pârvan a arătat cum Ammianus Marcellinus a prezentat steagul dac, care se numea **draco**. P. L. Tonciulescu a evidențiat că în limba română s-au păstrat două expresii care amintesc de acest steag: **Face zgomot precum dracul gol**, adică precum steagul dac fluturat în vânt, și **A făcut pe dracul ghem**, ceea ce înseamnă că a renunțat la luptă și a strâns steagul.

În vechime, pornind de la orientarea după cele patru puncte cardinale, omul și-a imaginat **Pământul** ca un **pătrat galben**, culoarea câmpului, iar **Cerul**, ca un **cerc albastru** [3]. În basmele românești, s-a păstrat expresia: „din cele patru colțuri ale Pământului”.

Pătratul (Pământul) poate fi înscris într-un cerc (Cer), care-i depășește suprafața; dar între pătrat și cerc se poate înscrie un octogon, care reprezintă un drum spre cerc. Astfel, **octogonul** simbolizează **o cale de la Pământ la Cer**. Este suficient să privim turla unor biserici. Vom observa că

unele au la bază o secțiune pătrată – simbolul Pământului – și la acoperiș o secțiune circulară – simbolul Cerului. Treziera de la o secțiune la alta se face prin una octogonală; la unele biserici întreaga turlă are secțiune octogonală, uneori chiar și cupola, ca la biserica „Scaune” din București [4].

Când Pavel Coruț mi-a publicat cartea *Zalmoxis*, am hotărât să pun pe copertă, la toate cărțile mele, un octogon mascat, obținut prin suprapunerea a două pătrate. Mai aproape de cerc decât octogonul este **un poligon cu 16 laturi**. Pe *Patera de la Pietroasele sunt reprezentate pe circumferință 16 zeități*. În centru, pe un scaun, ținând un vas cu băutura nemuririi este Terra Mater – Rhea – Gaea, protectoarea geților, care-i purtau numele. Este o tradiție păstrată din matriarhat? Terra Mater pare un **stâlp**, care centrează și fixează legătura Pământ-Cer.

Tezaurul de la Pietroasele, prin alcătuirea sa, argumentează că este autohton. El nu este opera goților, care n-au avut tradiții legate de numărul 17. Cele 17 divinități, (16+1) care apar, s-ar putea înscrie pe o coloană Pământ-Cer, ca în piesele bitroncpiramidale (15 întregi și două jumătăți) din Coloana Infinitului a lui C. Brâncuși.

În cartea *Les religions de l'Inde*, Jan Gonda scria că sunt adorați 33 de zei (32+1).

În tradițiile chineze s-a ajuns la 64 de semne pe un cerc, pentru a sugera o legătură între pământ și cer.

Este greu de dibuit adevărata istorie a unor cuvinte. Poate că unele caracteristici evidențiate acum, să fie datorate unei întâmplări, așa că multe sunt sub semnul ipotezei, dar tot ne dau de gândit.

De pildă, **sacru** înseamnă sfânt. Din familia de cuvinte înrudite cu sacru fac parte *sacral*, *sacrament*, *a sacrificia*, *sacrificiu*, *sacrilegiu*. Lingviștii au stabilit că acest cuvânt provine din latină, în care *sacrum*, -i înseamnă sfânt, ceremonie religioasă, mai ales jertfă (*sacrificium* în latină).

În sanscrită [1] *çakra* (*śakra*) (puternicul) este și un epitet al lui Indra. Acest cuvânt provine din *çatakratû* (*śatakratû*), care înseamnă 100-șata de puteri de acțiune asupra sacrificiului-*kratû*, iar *kratû* este acela-*ta-tu* care acționează-*kr*.

Cum a apărut cuvântul sacru în română? A fost moștenit din latină, care este limbă centum, când el își explică o logică de alcătuire în sanscrită care este limbă satem?

Așa cum în trup se încarnează, se manifestă și se dezvoltă sufletul omului, în limbă se manifestă și se dezvoltă gândirea, înțelepciunea și trecutul unui neam.

#### Bibliografie

1. Burnouf E., Leopold L., *Dictionnaire classique sanscrit-français*, Ed. Maisonneuve, Paris, 1866.
2. Călușită-Alecu Mioara, *Înțelepciune străbună*, Miracol, București, 2002.
3. Călușită-Alecu Mioara, *Învățăturile hinduse despre om și univers*, din cartea *Problemă*, Ed. Orfeu 2000, București, 2005.
4. Călușită-Alecu Mioara, *Tradiții*, Miracol, București, 2011.
5. Densușianu Nicolae, *Dacia Preistorică*, ediția II, Ed. Meridiane, București, 1986.



# Cetatea-Palat Felix Romuliana a lui Galeriu cel Bătrân\*

istoric Nicolae Nicolae

**Romuliana** a fost identificată destul de târziu, pe la începutul secolului al XIX-lea, în urma unor cercetări privind exploatarea miniere pentru materii prime. În urmă cu un secol, prin anii 1860-1864, locul a fost vizitat de arheologul austriac Felix Kanitz, care a immortalizat pe pânză și hârtie tot ce s-a putut observa cu ochiul liber, ca ziduri, turnuri și alte artefacte. Cetatea-Palat se află în Serbia la 11 km de orașul Zajecar, în valea râului Timoc și în zona râului Cerna (Crna Reka). În imediata apropiere se află și stațiunea balneară Gamzigrad, adică orașul Gamzei, acolo unde prin secolul al VIII-lea invadatorii migratori de sorginte slavă au atacat și asediat Cetatea-Palat Felix Romuliana.

Cetatea își are începutul în timpul împăratului de origine dacă **Galeriu cel Bătrân**, care a preluat puterea imperiului de la socrul său, Împăratul Dioclețian, ce a abdicat în anul 305 d.Hr., sub presiunea armatei condusă de Galeriu cel Bătrân, care se întorcea victorios dintr-o bătălie cu perșii. În această situație, Galeriu înconjoară cetatea Romei, iar atât senatul, cât și Dioclețian, rămân neputincioși în fața lui Galeriu. Senatul este obligat să propună lui Galeriu cel Bătrân titlul de cezar al imperiului, propunere acceptată de acesta, care nu a uitat să declare: „*Accept să devin cezarul acestui imperiu, dar eu urăsc romanitatea (de mortibus persecutorum Lactantius)*”. Din acest moment, senatul roman a avut doar un rol decorativ, iar întreaga putere militară, politică, legislativă, administrativă etc, a trecut în mâinile dacului Galeriu cel Bătrân.

Ca primă măsură politico-administrativă, Galeriu lasă de izbeliște Roma și mută capitala imperiului la Ravena, iar apoi la Salonic.

El, Galeriu, este cel care dă primul edict privind libertatea cultului creștin condiționat, în sensul că preoțimea creștină trebuia să se roage și pentru viața și sănătatea conducătorului, acest edict fiind valabil și în zilele noastre. În urma unor săpături arheologice făcute în anul 1984 de academicianul Dragoslav Srejovic, care lucrează sistematic și decopertează toate depunerile, se descoperă o inscripție încrustată în piatră în partea de sud-vest a Cetății-Palat, pe care scrie **Felix Romuliana**.

Palatul-Cetate are dimensiunile aproximative de 800/800 m, iar construcțiile interioare sunt de o complexitate deosebită, care nu au nicio legătură cu așa-zisa arhitectură romană. Astfel, de vom intra prin poarta de vest, marcată de două turnuri de apărare care aparțin epocii medievale timpurii, vom observa în spatele lor arcade originale care deschid drumul spre palatul propriu-zis al lui Galeriu cel Bătrân. În partea dreaptă de vom privi, spre sud, vom afla acel triclinium ce reprezintă reședința regală a mamei sale, Romula. La o depărtare de aproape 1 km spre est vom găsi doi tumuli identici ca dimensiuni, în formă rotundă,



și așezați în Muntele Măgura (munte unde au fost găsite dovezi materiale încă din epoca bronzului). Acești tumuli adăpostesc, de fapt, mausoleul lui Galeriu cel Bătrân și a mamei sale, Romula. La intrare, în această incintă, se află doi pilaștri pe care se montau în vechime două lumânări gigantice de 3 m, al căror fum exprima plecarea sufletelor celor doi la cer. Este bine de reținut că această cetate este construită într-un loc strategic bine definit, protejat de formațiuni naturale, de dealuri care respectă întrutotul concepția de apărare dacică. În interior a existat un izvor termal care a dispărut, se pare, în urma unui cutremur. Cetatea suferă deteriorări, așa cum am mai spus, atât datorită venirii slavilor, cât și a următorilor migratori din secolul al X-lea și al XI-lea d.Hr. Se spune din legendă că la a doua invazie cei veniți, dar nepoții, au reușit să afle izvoarele sursei de apă în zona Baba Ioana, pe care le-au blocat, urgentând de fapt cucerirea cetății în care se afla la acea dată regina Gamza și sora sa, Vida, ce au fost nevoite a se retrage în cetatea Vidin.

Multe alte artefacte și construcții deosebite sunt prezente în acest sit, unde slavii au distrus în urmă cu 1200 de ani, iar acum îl protejează și prin grija UNESCO, ca făcând parte din istoria lor.

Nota: Materialul a fost preluat din revista *Forumul Vâlcean*, scris de Ștefan Lazăr și corectat (N. Nicolae)



# NOI I-AM ÎNVĂȚAT PE EGIPTENI SĂ FACĂ PIRAMIDELE

*Florentina Ionescu*

Vineri, 22 Mai 1998, conf. dr. Nicolae Țicleanu a făcut o dezvăluire senzațională: **Noi i-am învățat pe egipteni să facă piramidele. Piramida de pe Toaca din Ceahlău este mai veche decât piramida lui Keops.**

Noi mărturii vin să ne reamintească cât de puțin a fost investigată istoria noastră străveche. Cât de puțin știm despre primii locuitori ai acestor meleaguri. Se vorbește despre hiperboreeni, despre traci, geți și daci. Dar cine erau ei? Cum trăiau? Ce nivel de cunoștințe aveau? În ce credeau?

Mărturiile istorice sunt puține și noi nu facem nimic pentru a le valorifica și îmbogăți. Erau cei de pe aceste pământuri doar „*cei mai viteji și mai drepți*”, agricultori, mineri și crescători de albine? Cum rămâne cu informațiile care vorbesc despre darul lor de vindecători? Dar cu sanctuarul și calendarul astronomic de la Sarmisegetusa Regia? Cum au fost zidiți munții, cum s-au realizat betoane și cuie care nu au ruginit până astăzi? Piramida lui Keops se înscrie perfect în reconstituirea piramidei de pe Toaca.

Conf. dr. Nicolae Țicleanu, de la Facultatea de Geologie a Universității București, este un pasionat al muntelui, iar Ceahlăul l-a fascinat întotdeauna. Își amintește și acum un cântec despre Ceahlău, cântat de învățătorul său la vioară, pe care ulterior nu l-a mai auzit niciodată. Soarta a făcut să-și petreacă o parte din copilărie lângă acest munte, când s-a mutat la Bicz pe șantierul unde tatăl său era inginer constructor. Revenit în București, nu și-a uitat prima dragoste, așa că, în fiecare vară, făcea excursii cu familia în munți. În cursul unei astfel de expediții a făcut o descoperire care, dacă va fi confirmată, este cu adevărat senzațională.

Privind Ceahlăul dinspre Est, de pe șoseaua ce mărginește lacul de acumulare de la Bicz, Nicolae Țicleanu a fost surprins de aspectul



ul piramidal al vârfului Toaca, înalt de 1900 de metri. Așa că s-a apucat să investigheze, împreună cu soția sa, ca orice cercetător care se respectă. Geometric, vârful este constituit, la partea inferioară, dintr-un trunchi de piramidă, continuat cu un vârf piramidal teșit. Primul semn de întrebare l-a ridicat baza absolut pătrată a trunchiului de piramidă, cu latura de 296 de metri, înălțimea totală a acestei forme de relief fiind astăzi de 107 metri. În al doilea rând, este aproape imposibil ca două creste să se intersecteze, în mod natu-

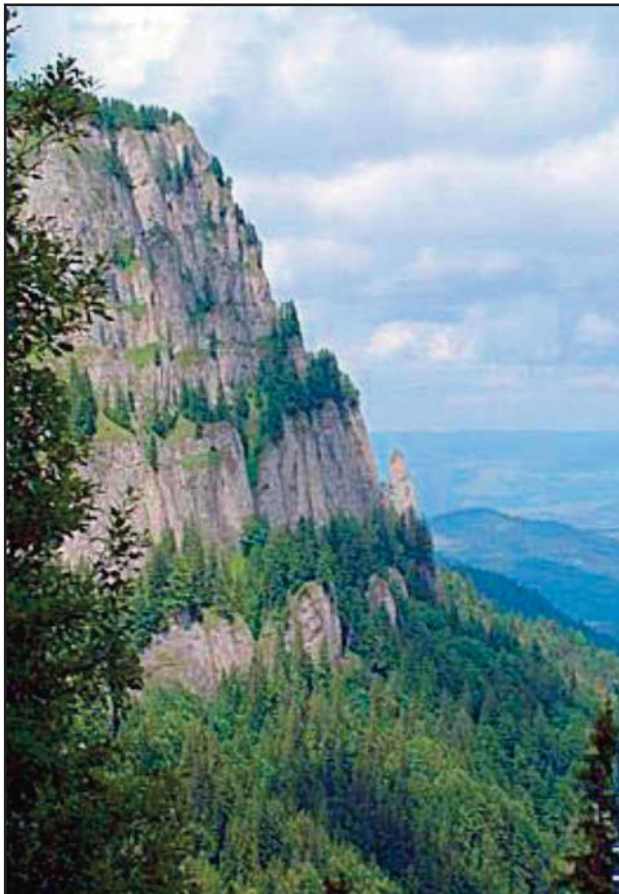


ral, la exact 90 de grade.

Și, nu în ultimul rând, unghiul pantei de pe partea de Nord a vârfului (mai ferită de eroziune decât celelalte) este de 52 de grade, același ca și la faimoasa piramidă a lui Keops.

Plecând de la acest unghi, s-a făcut reconstituirea piramidei, așa cum arăta ea inițial. Similitudinile cu piramida lui Keops sunt tulburătoare: construcția egipteană are una din fețe aproape perpendiculară pe direcția Nord, iar fața similară a vârfului Toaca se abate cu doar 13 grade de la aceeași direcție; raportul între lungimea laturii și înălțime, folosit de arhitecții egipteni, are aceeași valoare cu cea în care se încadrează și piramida reconstituită pe Toaca. Piramida lui Keops se înscrie perfect într-o reconstituire a piramidei inițiale de pe Toaca. Egiptenii au construit mai întâi piramida în trepte, apoi așa-numitele piramide strâmbе, apoi pe cele drepte. Toate cele trei modele se regăsesc pe Toaca. Există, deci, elemente care duc la ipoteza că piramidele egiptene își au arhetipul în Ceahlău.

Modelul piramidei ar fi putut circula similar cu motivul spiralei de pe obiectele de ceramică. „Acesta, potrivit unor cercetători, a pornit



din zona dunăreană, a trecut în Creta și după 3000 de ani a ajuns în Egipt”, spune Nicolae Țicleanu.

Mai mult, piramida de pe Toaca ar putea avea o vechime de 10.000 de ani, pe când piramida lui Keops este datată 2.500 de ani î.Hr. Cercetările făcute atât pe harta topografică, prin stereoscopie, cât și în teren, conduc la concluzia că vârful Toaca a fost modelat în formă de piramidă. Posibila intervenție a omului este susținută și de faptul că conglomeratele din care este format vârful se pot ciopli mult mai ușor decât granitul sau calcarul.

**Ceahlăul a fost unul dintre munții sfinți ai dacilor.** Multe sunt pietrele și vâfurile din Carpați care poartă nume cel puțin ciudate: Omu, Sfinxul. Lângă Toaca se află vârful Panaghia și Piatra Ciobanului, toate trei așezate pe aceeași axă. Stâncă „Piatra Ciobanului” se află la Vest de Toaca, situată la fel ca și mormântul lui Osiris, divinitate supremă a egiptenilor, care era cioban, față de templul aflat în apropierea sa.

**Doar doi munți au, în România, câte o sărbătoare.** Dacă Târgul de fete de pe Muntele Găina este mai cunoscut, datorită caracterului său inedit, Ziua Muntelui, organizată în fiecare an pe 6 august în Ceahlău, are o semnificație ce se pierde în negura timpurilor și nu poate fi confundată cu „Schimbarea la față”, sărbătorită de ortodocși la aceeași dată.

Oamenii pleacă de cu noapte, pentru a ajunge în vârf dimineața, când răsare soarele. Credința spune că dacă vezi soarele răsărind peste munte, îți merge bine tot anul. „Am motive să cred că Ceahlăul este unul dintre munții sfinți ai dacilor. Strămoșii dacilor și chiar dacii însuși practicau, cum o arată numeroase dovezi arheologice, o religie în care Soarele ocupa un loc central. Această credință ne-ar putea fi transmisă până astăzi prin cuvântul **rază**: RA – numele zeului (identic la egipteni) și ZA – zeu. Apoi, între credința dacilor în viața de apoi, prezentată de Herodot și cea a egiptenilor antici, prezentată de Diodor, nu există practic nicio deosebire”, explica Nicolae Țicleanu. În Munții Vrancei exista chiar o zonă numită Valea Serapusului. „Serapus” este un cuvânt inexistent în limba română, dar obișnuit în limba egipteană. În concepția popoarelor antice, zeii trăiau sau intrau în legătură cu oamenii pe vârful munților. Piramidele puteau reprezenta dorința faraonilor de a fi cât mai





aproape de zeul suprem RA, zeul soarelui, ca și pentru daci, Muntele Sfânt.

**Toate invaziile barbare au ocolit Ceahlăul.** Ceahlăul este înconjurat de așezări vechi de 10.000 de ani (printre cele mai vechi din Europa), construite la înălțimi cuprinse între 1300 și 1800 de metri. „S-au descoperit mărgelile, care puteau fi obiecte de cult. Este posibil ca pe munte să fi existat o comunitate de sacerdoți. Trăind în aceste așezări, dimineața aveau exact aceeași priveliște, cea a Soarelui răsărind de după piramida de pe Toaca. Pe de altă parte, grecii spuneau despre hiperboreeni că merg pe nori. Or, imaginea unui om care merge în

*diminețile cu neguri dese și albe pe platoul de pe Ceahlău este cea a unui călător pe nori”.*

Nicolae Țicleanu căuta indicii, semne, mărturii în sprijinul ipotezei sale care, ca orice ipoteză, rămâne în domeniul incert al posibilităților, până la confirmarea științifică. Nu neglijează, ca argumente în favoarea statutului special al Ceahlăului, nici cetatea dacică de la Piatra Neamț, care apăra intrarea pe valea spre muntele sfânt și nici faptul că toate invaziile pe teritoriul vechii Dacii au ocolit Ceahlăul, deși era ușor de trecut.

Știm prea puțin despre trecutul nostru, că să ne grăbim a contraciza o astfel de ipoteză, oricât de îndrăzneță ar părea, fără argumente la fel de puternice ca și cele care o sprijină. Deși în sinea noastră suntem mândri că suntem români și că trăim în acest spațiu, ne-am resemnat, sau poate ne-au ajutat alții să ne resemnăm, precum ciobanul din Mioritța, în fața sorții implacabile. Românul zice: „noi nu vom ajunge niciodată ca ei”, „noi nu vom putea face niciodată ca ei”, „noi nu avem ce au ei”. **Poate ne vom explica această lipsă de încredere în noi înșine după ce vom explica cum am trecut de la faimoasa cultură Cucuteni, cu case mari și ferestre, la bordeiele săpate în pământ.**



# ISTORICUL SERBIEI DE RĂSĂRIT

din vol. *Comunitatea românească din estul Serbiei\**

Ionelia Toarcă

## II

### Mănăstiri și biserici ctitorite de domnitori români

Legăturile dintre populația românească de pe cele două maluri ale Dunării au continuat chiar și în condiții vitrege, domnitorii români de la nordul Dunării venind de numeroase ori în ajutorul românilor din ținutul cuprins între Timoc și Morava, aceștia reușind să construiască chiar lăcașe de cult aici.

*Radu I Basarab* (1377 – 1384) a fost și el protector al țaratului de la Vidin, acest lucru fiind consemnat de inscripția voievodului Radu în biserica domnească de la Curtea de Argeș, „domn singur stăpânitor al Ungro-Vlahiei, al Vidinului și al Oblastiei”. Mircea cel Bătrân s-a impus și el în Balcani în numeroase rânduri.

Primele mănăstiri din zonă datează din sec. XIII și cărțile istorice sârbești spun că sunt făcute de *Radul I Voivoda Vlașci-domnitorul Radu cel Mare* (1496 – 1508).

Una dintre cele mai frumoase și cunoscute biserici ctitorite de *Radu cel Mare este biserica Lăpușnea din localitatea cu același nume (Bolievăț)*, de la poalele muntelui Rătani, în ruinele bisericii găsiindu-se înscricții ce indicau faptul că aceasta a fost zidită în anul 1501 de către Ioan Radul Voievod (Radu cel Mare). Printre vizitatori a fost și F. Kanitz [33], Gheorghe Balș [34], arhitectul sârb Đurđe Boškovic etc.

Tot lui Radu cel Mare i se mai atribuie zidirea *mănăstirilor din Patrușa și Lucova*, precum și *renovarea bisericii Mănăstirița din ținutul Cheia (Kliuč)*. În lucrarea „Spomenica Timočke eparhije” (1834 – 1934), despre Mănăstirița este legat „numele lui Radu-bei, cel care este cunoscut drept ctitor al bisericii de la Lăpușnea”, deci conform acesteia „probabil că Radul-bei a renovat și pictat mănăstirea Mănăstirița”, deoarece „pe uși până nu demult se putea citi...: Radulbei” [35]. În povestirile localnicilor mai în vârstă mănăstirea a fost zidită de Nicodim Sârbul, fiind reparată și din nou pictată de un oarecare voevod valah Radul [36].

*Sfântul Nicodim de la Tismana* era se pare fiul



unui cnez român din Serbia și a unei domnițe înrudite cu familia cneazului sârb Lazăr (1371-1389) și și-a început viața monahală la mănăstirea Hilandar de la Muntele Athos, după care s-a stabilit la Șaina, lângă Cladova, întemeind aici mănăstirea cu hramul Sfânta Treime. I se mai atribuie și întemeierea mănăstirii Mănăstirița, aflate în apropiere. Sfântul Nicodim a întemeiat și condus mănăstiri aflate pe ambele maluri ale Dunării, fiind protejat și sprijinit în opera sa de mănăstire și de întărire a monahismului de către familia Basarabilor și de către cneazul sârb Lazăr, care au dăruit ctitoriile sale mai multe sate și alte importante donații.

Ajutor bisericilor din sudul Dunării vor da și *Matei Basarab, Grigore I Ghica, Ștefan Cantacuzino*. În secolele X – XIV a existat și o *episcopie a „vlahilor”*, supusă canonic arhiepiscopiei de Ohrida, care în secolul al XIII-lea își avea sediul la Vreanoti,



localitate identificată cu Vranje, în sudul Serbiei. Astfel, Nicolae Iorga consemna că „pe la 1200 Ștefan Nemanian dă Hilandarului 170 de familii de vlahi, cu juzii lor. Sub Ștefan Uroș I se adaugă alte 30 de familii la Drin. Donații se mai fac, cu sutele de familii de Ștefan Nemanian pentru mănăstirea Jicea, de Ștefan Uroș II pentru o altă mănăstire și pentru Gracianița, de Dușan pentru o mănăstire lângă Prizern. Vlahii sunt pe atunci și lângă Marea Adriatică, și în Zeta și pe la Priștina”.

Pentru *mănăstirea Coroglaș din satul Miloșevo* (Coroglaș, în timpul turcilor Ocruglaș, actualmente Miloșevo), Negotin, sec. XIV, F. Kanitz relatează numeroase legende pe care le-a auzit „*printre populația vlahă*”, iar conform uneia din acestea, biserica „*a zburat acolo din pământul păcătos valah*” [37]. M. St. Rizinic o compară cu bisericile din Mesembria [38]. Mănăstirea Coroglaș mai este amintită și în articolele și publicațiile lui J. Stojkovic [39], Dușanka Bojanic Lukač [40], M. Paunovic [41] și Đ. Boškovic [42].

*Despre mănăstirea Vratna din satul românesc Vratna* de lângă Negotin, nu se cunoaște momentul construirii și nici ctitorul ei, dar se știe cu siguranță că „a doua jumătate a fost ridicată în anul 1415 de Șarban vojvoda od Sturza din București”. Inscricția a fost transcrisă în anul 1856 într-un Slujbenic la pagina 163 de starețul de atunci Ghenadie (Živko Ćurčić) din Grgurevaț în Srem [43].

*Despre Mănăstirea Vrelo*, tradiția spune că a fost întemeiată de „voievodul valah Radul, dar Radu I din secolul XIV, și nu Radul I din secolul XVI” [44].

În *Spomenica Timočke eparhije*, apar amintite pe lângă multe obiective vechi și *biserica Loznița* (Crivi Vir, Bolievăț, sec. XIV), cu hramul Sfântul Arhanghel Mihail, precum și *mănăstirea Crepicevaț* (Crepicevac) din satul Iablanița la nord-vest de Bolievăț, sec. XIV, cu hramul Înălțării Maicii Domnului, despre care se arată că au fost construite de același Radul-bei, care a construit și celelalte biserici din împrejurimi [45].

Pe lângă aceste biserici și mănăstiri, în defterele turcești de recensământ din secolele XV – XVI mai apar și *mănăstirea Lucovo și mănăstirea din satul Oblak*, din nahia Țârna Rea, *mănăstirea Sveti Petr* în nahia Vidin și *Sveti Arhanghelo*, în nahia Svrlig [46].

În urma cercetărilor arheologice, pe malul drept al Dunării apar câteva hramuri importante medievale creștine, păstrate în fundațiile lor, ce pot avea legătură atât cu populația slavă, cât și cu cea română din regiune. Amintim resturile unui hram din localitatea Manastir din secolul al XIV-lea, apoi din locali-

tatea Bolietin (Smorna) din secolele XII – XIII, din localitatea Rbnița din secolele XII – XIII, din localitatea Pețca Bara din secolul al XIV-lea și din localitatea Hajducica vodenita, secolul al XIV-lea [47].

**Perioada austriacă.** La începutul sec. XVIII austrieii cuceresc Banatul, dar și teritoriile la sud de Dunăre (Semedria, Columbac și Negotin). Aceste teritorii din sudul Dunării și, temporar, Banatul le vor pierde în confruntările cu Poarta, un rol mare avându-l răscoala românilor bănățeni din anii 1736-1739. Abuzurile administrației habsburgice, colonizările masive cu străini, au dus la o înăsprire a situației populațiilor creștine din Balcani. Astfel, sârbii din ținuturile Rașka, Kosovo, Muntenegru, Sandjak, Macedonia, Herțegovina și Bosnia migrează în mai multe valuri în noile teritorii austriece: Voivodina, Slavonia și Croația Orientală, într-o primă fază, apoi în Banat (unde austrieii le acordă anumite drepturi numite „privilegiu ilirice”) [48]. Această masivă deplasare de populație sârbească a condus la deplasarea centrului politic, bisericesc și cultural național sârbesc din regiunile istorice Rașka și Kosovo, spre regiunea dunăreană cu centrul la Belgrad, care între 1718 – 1739 este capitala provinciei austriece Serbia și din 1815 capitala principatului sârb vasal Imperiului Otoman. Prietenul sârbilor, G. Gravier recunoaște și el că până și sârbii din Belgrad sunt în imensa lor majoritate nou-veniți din ținuturile din sud-vest.

Populația română de aici se alătură otomanilor, a căror stăpânire o socoteau mult mai blândă. O importantă victorie a românilor răsculați asupra austrieilor a fost cea de la Vârșeț din 14 februarie 1739, represaliile imperialilor fiind groaznice [49].

La începutul secolului al XIX-lea, în regiunile dunărene dintre râurile Drina și Timoc au loc două revolte ale populației creștine sprijinite de către Austria și Rusia, la care au participat și voluntari români din Țara Românească și voluntari sârbi și români din Imperiul Habsburgic.

Prima revoltă, între 1804-1812, condusă de Gheorghe Petrovici Karagheorghe, a fost înăbușită de turci. Insurecția sârbă s-a bucurat și de sprijin românesc. „Comitetul Serbiei”, condus de Karagheorghe, îl avea în componență și pe voievodul românilor timocenii Mișu Karapancea de la Negotin. Unii români se alătură mișcării de eliberare de sub turci, dar se opun schimbării unui stăpân cu altul. *Haiduc-Vâlcu* luptă împotriva turcilor cu prețul vieții la Negotin și Prahovo având oaste și tunuri. Acesta spunea adeseori: „*Capu-oi da, Craina n-oi da*” [50] și își ia titlul de „Voievod al Crainei” [51]. După pacea din 1812 rezistă în cetatea Negotin. Alți haiduci ai vremii erau



Stevan Mokrainaț, Veliko Petrovici, Pătru Cobilianu, Petar Dobrâniak, Stoian Abras din Bucopcea, Gicu Hraborg și Milenko Stoikovici despre care românii din regiune spun că erau de ai lor.

A doua revoltă, între 1815-1817, sub conducerea lui Miloș Obrenovici, va conduce la obținerea autonomiei, în cadrul Imperiului Otoman, a teritoriului cuprins între râurile Drina, Morava de sud, Timoc și Dunăre, cu capitala la Belgrad. Aceste revolte ale sârbilor au primit un important sprijin din partea românilor dintre Timoc și Morava, fără de care ajutoarele venite din partea Rusiei nu ar mai fi ajuns la sârbi, datorită faptului că românii ocupau la acea dată toată linia Dunării. Chiar Tudor Vladimirescu a luptat în fruntea a 7.000 voluntari la sud de Dunăre, participând și la importanta bătălie de la Cladova [52].

**Perioada sârbească.** În ținutul dintre munții Miroci și râul Timoc (Craina), sârbii își extind granița abia în 10 iunie 1833, la aproape 20 de ani de când statul sârb modern a fost creat cu ajutor rusesc și austriac, pentru a servi interesele celoc două imperii la sud de Dunăre. Miloș Obrenovici obține de la turci, după lungi tratative (13 ani), alipirea Crainei la pašalâcul Belgradului.

Bun diplomat, cu un deosebit simț al realității, Obrenovici nu și-a întemeiat pretențiile pe considerații de ordin geografic (frontiera naturală a statului sârb o constituiau mai degrabă munții Miroci, decât râul Timoc), nici de drept istoric (deoarece teritoriul de la est de munții Miroci nu a aparținut niciodată statului medieval sârb), nici de ordin rasial (majoritatea populației de la est de munții Miroci era formată la acea dată din populație românească, apoi bulgărească și, în număr neînsemnat, cea sârbească). El a revendicat acest teritoriu pe alte considerente, politice: „Aduceți aminte (ambasadorului rus), spunea Miloș deputaților lui, că în ceea ce privește Craina[53] să știe bine, noi o vom ceda pentru nimic în lume, chiar dacă va trebui să ne batem cu turcii. Pentru legăturile noastre cu Rusia, ea ne este necesară ca pâinea vieții”[54].

Gaston Gavrier spune că, întrebați fiind rușii cum de au cedat aceste teritorii Serbiei, ar fi răspuns „că ei (sârbii) revendică atât, cât influența Rusiei poate să le ofere”[55]. Autorul francez continuă spunând: „Dacă există o chestiune asupra căreia el (Miloș) nu va sta la discuție vreodată, aceasta este a Krainei (Margina de N-V), în ciuda obstacolelor naturale și a greutăților de ordin politic, ce se opun la alipirea acestei provincii, care era apanagiul mamei sultanului, Miloș vrea cu orice preț, să ocupe regiunea pentru că prin trânsa în adevăr se face legătura ușoară cu țările dunărene și prin urmare cu Rusia”[56].

#### NOTE

- [33]. F. Kanitz, (1985), *Srbija. Zemlja I stanovništvo*, II, Bo-grad, p. 400-401.
- [34]. G. Balș, (1911), *O biserică a lui Radul cel Mare în Serbia la Lopușnia*, Buletinul Comisiunii Monumentelor Istorice, anul IV, București, p. 194-199, fig. 14 (inscripția de ctitor).
- [35]. M.Đ. Milicevic, *Kneževina Srbija*, II, p. 113; cf. S. Gacovic, (2010), *Obiecte sacrale ale voevozilor ugrovlahi în spațiul zonei Timocului*, Bor, p. 13.
- [36]. I. Pčelar, *pisar đumruka Beogradskog*, Okružie Ktain-sko, Glasnik Društva srbske slovenosti, IX (1857), 216, br. 19; cf. S. Gacovic, (2010), *Obiecte sacrale ale voevozilor ugrovlahi în spațiul zonei Timocului*, Bor, p. 14.
- [37]. F. Kanitz, *op. cit.*, p. 469.
- [38]. M. St. Rizinic, (1888), *Razvalinama manastira ko-roglaskom*, Starinar, V, 3, p. 103.
- [39]. Sr. J. Stojkovic, (1893), *Na lepom srbskom Dunavu*, Beograd, p. 251; cf. S. Gacovic, *op. cit.*, p. 14.
- [40]. D. Bojanic Lukač, (1968-969), *Negotinska Krajina u vreme turke vladavine*, GEM 31-32, p. 104; cf. S. Gacovic, *op. cit.*, p. 14.
- [41]. M. Paunovic, (1970), *Đerdap I Krajina*, Zagreb, p. 104; cf. S. Gacovic, *op. cit.*, p. 14.
- [42]. Đ. Boškovic, (1950), *Srednjovekovni spomenici severoistočne Srbije*, Starinar, I, p. 196-197; cf. S. Gacovic, *op. cit.*, p. 15.
- [43]. *Spomenica Timočke eparhije*, p. 33-34.
- [44]. S. Veljkovic, *Boljevac*, I, p. 41; cf. S. Gacovic, *op. cit.*, p. 18.
- [45]. *Spomenica Timočke eparhije*, p. 33-34; cf. S. Gacovic, *op. cit.*, p. 21-25.
- [46]. B. Kneževic, *Manastiri u istočnoj Srbiji*, p. 293-320; cf. S. Gacovic, *op. cit.*, p. 45.
- [47]. S. Gacovic, *op. cit.*, p. 46.
- [48]. I.F. Dobrescu, N.L. Dobrescu, *op. cit.*, p. 82.
- [49]. \*\*\*, *Istoria militară...*, vol. III, pagina 465.
- [50]. G. Zanetov, *Bălgarskoto naselie vā srednite vekove*, p. 46: „Glavata si davam, Negotina ne davamā” (Capul îl dau, Negotinul nu-l dau); cf. Th. N. Trâpcea, *op. cit.*, p. 107.
- [51]. V. Karadjic, *Zitje Ajduka Veljka*, p. 231; cf. Th. N. Trâpcea, *op. cit.*, p. 106.
- [52]. N. Ciachir, (1968), *România în sud-estul Europei*, Bu-curești, pagina 10.
- [53]. El înțelege prin Craina, pe cele trei districte: Cheea (Kliuc), Craina, Țârna Rea.
- [54]. Gaston Gravier, *Les Frontieres historiques de la Ser-bie*, p. 65; cf. Th. N. Trâpcea, *op. cit.*, p. 111.
- [55]. Gaston Gravier, *Les frontieres historiques*, p. 81.
- [56]. Nicolae Constantinescu, (2000), *Chestiunea timo-ceană*, Litera Internațional, București, p. 75.

\* **Nota redacției:** Redacția se desolidarizează de afirmațiile privind romanizarea în nordul și sudul Dunării, făcute în partea întâi a acestui articol, publicată în numărul din martie al revistei.



# DOCHIA ÎN LEGENDELE ROMÂNILOR

prof. univ. dr. Raisa Radu,  
Academia de Studii Economice, București

## II

### 2. Semnificația formelor antropomorfe ale unor stânci din Carpați

În toate legendele, unele forme antropomorfe de pe vârful munților Carpați sunt prezentate ca fiind imaginea pietrificată a Dochiei.

Dimitrie Cantemir este nedumerit: nu știe dacă natura a săvârșit această faptură sau este o sculptură. Când descrie măreția Cehlăului, el arată că „Drept în vârful, se vede o statuie străveche, înaltă de cinci coți, înfățișând, de nu mă înșel, o bătrână cu 20 de mioare, din a cărei parte firească curge într-una un izvor. Este anevoie de spus dacă natura a vrut să-și arate aici jocul sau dacă statuia a fost lucrată astfel de mâna unui artist dibaci. Căci statuia nu stă pe nicio temelie, ci este crescută și legată strâns de celelalte stânci, dar cu pântecul și spatele slobode; și chiar dacă ai vrea să crezi că încheieturile au fost umplute cu un var făcut cu multă iscusință – și noi bucuroși am spune-o – asemenea descoperiri ale celor din vechime s-au pierdut cu vremea, totuși nu-ți poți închipui lesne în ce fel a fost adusă apa prin picior în partea firească, fiindcă nicăieri împrejur nu se văd urmele vreunui izvor sau ale unei albi”.<sup>35</sup> D. Cantemir emite ipoteza că ar putea fi o divinitate din perioada precreștină, divinitate de care se serveau preoții, prin mijloace firești sau vicleșuguri, pentru a aduce „mulțimea lesne crezătoare la uimire sau înălțare religioasă”.<sup>36</sup> El se referă și la alte elemente ciudate. „Pe măgurile învecinate se găsesc, ici și colo, întipărite în piatră, urme de cai, câini și păsări, ca și cum, odinioară, ar fi trecut pe acolo multă oaste călare.”<sup>37</sup> S-ar putea ca, acolo, să fi fost un sanctuar, unde oamenii munților, crescători de animale, să fi implorat zeii să le înmulțească și să le protejeze turmele și hergheliile. Necesitatea marcării aceluși loc sfânt i-a determinat să sape, în stâncă, figurile animalelor, pentru a căror viață și sănătate se rugau.

În anul 1805, un austriac, A. Wolff, se referă, într-o carte despre Moldova, la descrierea pe care D. Cantemir o face formațiunii de pe muntele Ceahlău.

El consideră că imaginația «exaltată» a lui Cantemir a dus la o astfel de reprezentare. Totuși, admite că, și azi (1805), moldovenii «povestesc un basm despre o păstoriță bătrână care și-ar fi păscut cele 20 de oi pe vârful acestei stânci și avuse nenorocirea de a împietri acolo odată cu oile sale. Dar oamenii cu minte văd în această masă de piatră din vârful muntelui pur și simplu un joc al naturii».<sup>38</sup>

Gh. Asachi afirmă că, pe vremea lui D. Cantemir, se distingea grupul alcătuit din Dochia și oile sale. Grupul era situat pe cel mai înalt pisc al Ceahlăului, pe care Gh. Asachi îl numește «Pion», folosind acest cuvânt elin care înseamnă stâlp, coloană a cerului. Datorită faimei aceluși loc, s-a zidit, acolo, un schit, care, în anul 1704, a fost strivit de o avalanșă căzută când se oficia slujba de înviere. A rămas o singură icoană care a marcat locul schitului și a prilejuit ridicarea unuia nou. În urma acestei catastrofe, ansamblul a fost deteriorat. «Chipul Dochiei, deși de stâncă puternică, a suferit o simțitoare stricăciune, partea superioară, care înfățișa capul și bustul, s-a surpat și se vede zăcând în oarecare depărtare. Această masă compusă din mici aglomerații ar putea fi partea feței și a părului. Trunchiul și coapsele figurii sunt din stâncă îndesată de bazalt, prundișul adunat între părțile ce închipuie fluierul (picioarelor) abia lasă un spațiu de a putea trece un om, pe acolo curge pârâul Alb de unde are a sa obârșie, după cum spune și Cantemir. Alte pietre aglomerate, ce închipuiesc oile Dochiei, zac împrejurul aceluși chip, iar alături se află, singulară, o altă piatră îndestul de mare care se numește vulturul lui Traian căruia, conform legendei, împăratul i-ar fi încredințat paza Dochiei».<sup>39</sup> De ce s-a construit un schit în apropierea complexului Dochiei? De ce s-a ridicat altul, tot acolo, după catastrofă? Probabil, pentru că locul era sacru și informațiile despre sacralitatea sa au fost transmise din generație în generație.

Și B. P. Hasdeu se referă la cea mai vestită Babă Dochia, aceea de pe Muntele Ceahlău, descrisă de D. Cantemir și Gh. Asachi: «Este o bucată de piatră



de vreo cinci coți, crescută chiar din stâncă, având de departe forma unei femei de stil egiptean hieratic și din mijlocul căreia izvorăște apă, iar de jur împrejur sunt mai multe pietroaie mai mici în chip de turmă».<sup>40</sup>

N. Densușianu afirmă că pe vârful sau coastele munților se află și astăzi simulacrelor vetuste ale Babei Dochia. «Aproape toate aceste imagini primitive feminine, sculptate prin stâncile Carpaților, sunt considerate de popor că reprezintă Baba Dochia. O deosebită celebritate a avut până în secolul al XVIII-lea figura cea colosală a Babei Dochia din Carpații Moldovei. Acest simulacru, după cum rezultă din descrierea principelui Cantemir, se află pe turnul cel mai înalt de lângă vârful cel maiestros al muntelui Ceahlău».<sup>41</sup> Convins că Dochia șade în Ceahlău, poporul îl numește și astăzi Muntele Dochiei, ne încredințează N. Densușianu.

Gr. Tocilescu scrie în *Poezia populară a românilor* că imaginea Babei Dochia cu cele nouă oițe și-o arată localnicii pe „orice vârf de munte, fie în Moldova, fie în Țara Românească, și-o arată împietrită; și din sânul ei îți dă să bei o dulce apă ca să nu mai uiți”.<sup>42</sup>

În legendele culese de Sim. Fl. Marian, Dochia cea tânără este prefăcută într-o fântână cu ghizdele de aur, cu apă limpede și răcoritoare. Baba Dochia este transformată într-o stâncă de sub care izvorăște un fir de apă limpede din care beau oamenii.

Stâncă, oile pietrificate și izvorul sunt localizate, de autorii anonimi, fie acolo unde izvorăște Suceava, fie pe vârful Rarăului, fie în Bucegi, fie pe muntele Semenic, fie în Almaș, fie între comuna Vârciorova și Turnu Severin, fie în satul Cârlibaba.

### 3. Ce sunt Zilele Babelor?

Majoritatea celor care au scris despre Dochia s-au referit și la Zilele Babei sau ale Babelor. Cele dintr-o zi ale lui martie (nouă sau douăsprezece) sunt considerate Zilele Babelor. 1 Martie este ziua Babei Dochia.

At. Marienescu subliniază că, la romani, la 1 Martie, erau mai multe sărbători: ziua zeului Marte, Anul Nou și Matronalia, serbarea în cinstea Junonei.<sup>43</sup>

N. Densușianu afirmă că sărbătorirea Babei Dochia, la 1 Martie, este «o probă evidentă că, în vechea religie a triburilor pelasge de la Istru, sărbătorile cele mari ale divinității pământului se celebrau în primele zile ale lunii marte, iar nu pe la începutul lui aprilie, întocmai după cum la romani, Matronalele sau Saturnalele feminine erau sărbătorile în calendarele lui marte».<sup>44</sup>

At. M. Marienescu, Sim. Manguica, B. P.

Hasdeu, L. Șăineanu, N. Densușianu afirmă că, în calendarul ortodox, pe 1 Martie este ziua sfintei Eudochia (Evdochia). Sim. Manguica susține că numele Dochia este mult mai vechi decât acela de Eudochia. Baba Dochia a noastră este Mater-Terra, mama pământului strămoșilor noștri. El explică de unde vine confuzia potrivit căreia numele Dochia se formează de la Eudochia și nu invers. Este știut că «sfînții părinți, spre a dezrădăcina sărbătorile păgânești, firește cu intențiune salutară, de regulă au pus și suprapus o sărbătoare creștină pe ziua sărbătorii păgânești, spre a o influența, modifica și asemena cu cea creștină, apoi prin parcurgerea timpului, a o dezrădăcina sărbătoarea cea păgânească».<sup>45</sup> L. Șăineanu subliniază că poporul a stabilit «un raport firesc între baba, ce cade pe 1 Martie, și între numele sfintei din acea zi. În acest mod, Eudochia sau Dochia, product curat bisericesc, fu identificată cu Baba sau Ziua Babei, credință de mai înainte înrădăcinată».<sup>46</sup> Și N. Densușianu consideră că Dochia din legendele române nu are nimic în comun cu martira creștină Eudochia. «Părinții bisericii spre a da un caracter creștin sărbătorii populare păgâne de la 1 Martie, numită Dochia de la Istru și poate chiar în unele părți ale Asiei Mici, au consacrat această zi unei martire presupuse din Liban, cu numele de Eudochia».<sup>47</sup>

În schimb, At. M. Marienescu susține că numele Dochia vine de la Eudochia și nu de la Dacia.

Austriacul Sulzer publică, în anul 1781, o istorie culturală a țărilor române în care se referă la Babe: «Romanii celebrau la 1 Martie sărbătoarea matroanelor, Matronalia; românii numesc această zi Zilele Babelor care ar fi festum matronarum al românilor, cu toate că românii nu le țin cu nicio solemnitate și cu toate că ele cad nu la întâi, ci către sfârșitul lui Martie».<sup>48</sup> Deși cartea este tipărită înaintea baladei lui Gh. Asachi, observăm că nu este menționat numele de Dochia.

Legenda Babei Dochia, care îngheață pe munte, încearcă să explice capriciile vremii de la începutul lunii martie. R. Vulcănescu susține, chiar, că Baba Dochia ar fi o semidivinitate meteorologică. V. Alecsandri afirmă că «românul caracterizează, sub forme poetice sau glumețe, toate variațiile timpului. Astfel, îi place a numi Zilele Babei zilele dintâi ale lui martie (giboulées de Mars), pretinzând că ele sunt nesuferite ca o babă care se ceartă neconținut și plânge, se bocește și nu lasă pe nimeni în pace».<sup>49</sup>

În unele legende, Baba Dochia are nouă cojoace, în altele, douăsprezece. În funcție de acestea, va fi și numărul babelor. Baba Dochia sau Baba Marta



se numește și «cap de primăvară pentru că ea este ziua întâi a primăverii. Dacă în această zi este frumos, atunci oamenii cred că toată primăvara și vara vor fi frumoase, iar, de nu, apoi zic că vor fi urâte și posomorâte».<sup>50</sup> După Zilele Babelor, urmează alte zile cu denumiri și semnificații diferite. Unii le numesc ziua sturzului, a mierlei, a mieilor; alții le spun ziua costârcului, a mieilor, a ciocârliei. Într-o altă enumerare, apar, pe lângă cele menționate, ziua cucului, a rândunelilor. Aceste zile semnifică reîntoarcerea păsărilor migratoare și nașterea mieilor.

«Înainte de începerea Babelor și, în cursul lor, femeile din popor și chiar orașencele își aleg sau își menesc fiecare, în glumă, câte o zi viitoare ca s-o reprezinte pe dânsa, bunăoară ziua de joi sau de miercuri etc. și, dacă ziua aleasă se brodește a nu fi viscoloasă, femeia se laudă că e babă bună, iar, dacă e urâtă, celelalte femei o mustră că este babă rea».<sup>51</sup> Cu alte cuvinte, aspectul vremii din ziua respectivă evidențiază caracterul moral al persoanei care a ales-o.

În cei 41 de ani de activitate didactică la A.S.E., le-am dat, deseori, studenților un chestionar cu întrebările: 1.Cine este Dochia? 2.Ce semnifică Zilele Babelor? 3.(pentru studente) Cum vă alegeți ziua babei dumneavoastră? Majoritatea răspunsurilor au menționat că Dochia este o babă care pleacă, prea devreme, la păscut cu oile sau caprele și îngheață pe munte. Unele răspunsuri s-au referit la povestea cu nora care este trimisă să aducă fragi. Niciun răspuns nu o menționează pe Dochia ca fiică a lui Decebal sau ca fată tânără. Despre Zilele Babelor, studenții au răspuns că sunt cele nouă zile de la începutul lui martie, când vremea este capricioasă: fie ninge, fie plouă, fie este cald. Despre alegerea zilei, au fost două tipuri de răspunsuri. Unele studente au răspuns că aleg ziua babei lor, la întâmplare. Altele au spus că aleg, ca zi a babei, data nașterii lor. Dacă data nașterii depășește numărul 9, atunci se adună cele două cifre ale zilei de naștere și se consideră că rezultatul este ziua babei lor (15; 1 + 5 = 6). Dacă suma cifrelor este mai mare decât 9, se scade, din aceasta, 9 și rezultatul reprezintă ziua babei persoanei respective (29; 2 + 9 = 11, 11 – 9 = 2).

Femeile sărbătoresc Ziua Babei Dochia. Ele nu lucrează în acea zi, singura ocupație permisă fiind claca de tors, deoarece și Baba Dochia a luat furca și caierul cu ea pe munte. Dacă nu se respectă interdicția de a lucra, consecințele sunt neplăcute: fie frigul de primăvară va produce pagube pe câmpuri, fie persoanele respective se vor îmbolnăvi de vărsat sau se vor îneca atunci când se vor scalda în lacuri sau râuri. În unele sate, fetele recurg la diferite procedee magice

pentru a vedea dacă se vor mărita – ascultatul la uși, întrecerile la clăcile de tors. În unele zone, în cazul în care ninge tare de ziua Dochiei, oamenii iau o bucată de pânză pe care o scutură afară, zicând: «Eu nu scutur pânza, dar scutur răul din casa mea, să se ducă cu iarna și cu vremea asta rea, iar în casa mea să rămâie liniște și bine».<sup>52</sup> În acest timp, țăranii așteaptă să iasă căldura din pământ, de aceea, în a noua zi din martie, ei bat pământul cu maiul, făcând și focuri în bătătură.

#### 4. Concluzii

Considerăm că fiecare dintre ipostazele Dochiei a existat, succesiv, uneori, chiar simultan, în mentalitatea, în imaginația poporului de pe teritoriul țării noastre. Apoi, o ipostază a eclipsat-o pe cea anterioară, ducând la „ștergerea” acesteia din memoria oamenilor. Până la noi, s-a menținut varianta Babei Dochia, dar nu în multitudinea aspectelor sale, așa cum era reprezentată în secolul al XIX-lea. În zilele noastre, se consideră că Dochia este o babă căreia nu-i e frică de Martie, urcă, la munte, cu oile sau caprele și îngheață după ce își aruncă cele nouă cojoace. O dovadă sunt răspunsurile la chestionarul adresat studenților, care erau din diferite medii sociale și din diferite zone ale țării.

Este posibil ca acele formațiuni antropomorfe, aflate în diferite locuri din țară, să fi fost, inițial, reprezentările unei sau unor zeități. Odată cu adoptarea religiei creștine, ele și-au pierdut semnificația inițială, devenind, în imaginația poporului, reprezentarea Babei Dochia.

Credem că imaginea Babei Dochia, ca soacră rea, a fost creată și răspândită de nurori. Arareori, întâlnești armonie între noră și soacră. Nici nurorile nu sunt mai bune decât soacrele.

Legenda Babei Dochia conține atât o dimensiune topografică – străduința de a descifra enigma unor stânci antropomorfe, cât și una meteorologică – încercarea de a explica fluctuațiile, capriciile vremii la începutul primăverii.

#### Bibliografie:

- \* Alecsandri, V., *Opere complete, Poesii*, vol. III, București, Editura Socec, 1875
- \* Asachi, Gh., *Dochia și Traian, dupre zicerile populare a românilor cu itinerarul muntelui Pionul*, Iași, Institutul Albinei, 1840
- \* Bîrlea, O., *Mică enciclopedie a poveștilor românești*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1976
- \* Bolintineanu, D., *Traianida*, București, Tipografia Lucrătorilor Asociați, 1869



- \* Buțureanu, Gr. C., *Încă o dovadă la stăruința românilor în Dacia Traiană*, Arhiva Societății Științifice și Literare, an II, nr.2, Iași, 1891
- \* Cantemir, D., *Descrierea Moldovei*, București, Editura Minerva, 1973
- \* Călinescu, G., *Istoria literaturii române de la origini până în prezent*, București, 1941
- \* Densușianu, N., *Dacia preistorică*, București, Editura Meridiane, 1986
- \* Densușianu, N., *Vechi cântece și tradiții populare românești*, București, Editura Minerva, 1975
- \* Gherman, Tr., *Meteorologie populară*, București, Editura Paideia, 2002
- \* Hasdeu, B. P., *Etymologicum magnum romaniae*, vol. II, București, Editura Minerva,
- \* Hasdeu, B. P., *Răspunsuri la chestionarul lingvistic*, manuscrise 3418-3438
- \* I. N., *Legenda Dochiei*, Gazeta Săteanului, an VIII, Râmnicu Sărat, 1891
- \* Manguica, Sim., *Baba Dochia. Studiu mitologic*, Familia, an X, Budapesta, 1874
- \* Marian, Sim. Fl., *Sărbătorile la români*, vol. I, București, Editura Fundației Culturale Române, 1994
- \* Marienescu, At., *Baba Dochia și Babele*, Familia, an VIII, Pesta, 1872
- \* Melidon, G. R., *Istoria națională pentru popor sau Neamul, sapa, arma, casa și mintea românilor prin toate timpurile și locurile*, București, Editura Socec, Sander și Teclu, 1876
- \* Miron, D., *Zilele Babelor*, Columna lui Traian, an I, nr. 4, București, 1870
- \* Niculiță-Voronca, El., *Datinile și credințele poporului român*, București, Editura Saeculum Vizual, 2008
- \* Pelimon, A., *Traian în Dacia. Resbelul romanilor cu dacii, la anul 102-105 după Cristos*, București, Tipografia Națională a lui Ioseph Romanov et comp., 1860
- \* Sbiera, I. G., *Cântece de stea și urări la nunți*, Cernăuți,

Tipografia Archiepiscopală, 1888

- \* Șăineanu, L., *Studii Folklorice*, București, Editura Librăriei Socec, 1896
- \* Tocilescu, Gr., *Poezia populară a românilor*, Foaia Societății Românișmul, an I, 1870
- \* Vulcănescu, R., *Mitologie română*, București, Editura Academiei, 1987

#### NOTE

- <sup>35</sup> Cantemir, D., *Descrierea Moldovei*, București, Editura Minerva, 1973, p. 46
- <sup>36</sup> *Ibidem*
- <sup>37</sup> *Ibidem*, p. 47
- <sup>38</sup> Șăineanu, L., *op. cit.*, p. 4
- <sup>39</sup> Asachi, Gh., *op. cit.*, p. 16
- <sup>40</sup> Hasdeu, B. P., *Etymologicum magnum romaniae*, vol. II, București,
- <sup>41</sup> Densușianu, N., *Dacia preistorică*, București, Editura Meridiane, 1986, p. 193
- <sup>42</sup> Tocilescu, Gr., *Poezia populară a românilor*, Foaia Societății Românișmul, an I, 1870, p. 129
- <sup>43</sup> Marienescu, At., *op. cit.*, p. 366
- <sup>44</sup> Densușianu, N., *Dacia preistorică*, p. 193
- <sup>45</sup> Manguica, Sim., *Baba Dochia, Studiu mitologic*, Familia, an X, Budapesta, 1874, p. 163
- <sup>46</sup> Șăineanu, L., *op. cit.*, p. 31
- <sup>47</sup> Densușianu, N., *Dacia preistorică*, p. 191
- <sup>48</sup> Șăineanu, L., *op. cit.*, p. 3-4
- <sup>49</sup> Alecsandri, V., *Opere complete, Poesii*, vol. III., București, Editura Socec, p. 190
- <sup>50</sup> Marian, Sim. Fl., *op. cit.*, p. 310
- <sup>51</sup> Hasdeu, B. P., *op. cit.*, p. 207-208; Șăineanu, L. *op. cit.*, p. 3
- <sup>52</sup> Niculiță-Voronca, El., *Datinile și credințele poporului român*, București, Editura Saeculum Vizual, 2008, p. 118

## ABONAMENTE «DACIA MAGAZIN»

Începând cu data de 1.01.2013,  
prețul unui abonament la revista noastră  
este: 65 lei anual,

pe adresa: Tulcea, str. Florilor nr. 37, dl. Nicolae Nicolae,

telefon: 0729011003 sau 0752104184.



## III. DEZBATERI, PORTRERE, POLEMICI, EVOCĂRI

## Rușii în istoria Europei

Dr. Napoleon Săvescu

## II

**Mitropolia Basarabiei și „tătucul”  
Ridiger, supranumit și Alexie II**

După cum am menționat, problema Bisericii Ortodoxe din Rusia este una dintre cele mai acute, și nu numai sub aspect istoric, dar și din punctul de vedere al vieții contemporane. În ce constă, de fapt, această problemă? Pentru a limpezi lucrurile, este necesar să vedem ce reprezintă Biserica Ortodoxă Rusă ca atare. În nemărginita țară vecină de la Răsărit, activează câteva Biserici ortodoxe, toate având la bază învățătura patriarhilor de la Constantinopol și liturgia grecească. Există, bunăoară, și o „Biserică în catacombe” sau clandestină, ce s-a înfiripat în anii ‘20 ai secolului al XX-lea. În același timp, Patriarhul Moscovei, preocupat mai mult de chestiuni materiale decât de credință, a încheiat benevol cu comuniștii un pact rușinos, care a însemnat, de fapt, capitularea Bisericii în fața Puterii roșii. În semn de protest, mai mulți episcopi au întemeiat „Biserica în catacombe”, care, în treacăt fie spus, a fost persecutată continuu atât de către comuniști, cât și de către Biserica recunoscută oficial. Din sânul „Bisericii în catacombe” a ieșit Al. Men, un teolog de seamă al contemporaneității, omorât în chip misterios, nu obligatoriu de către atești. După Războiul Civil din anii de după puciul bolșevic din 1917, au început să activeze mai multe Biserici Ortodoxe Ruse în emigrație. Însă, în țară, Patriarhia din Moscova a pus mâna pe „monopolul religiei”. De ce s-a întâmplat așa? Răspunsul e cât se poate de simplu: fiindcă ea a fost, secole de-a rândul, bastion al autocrației și ocrotitoare a țarilor, a autorităților în genere. În Rusia, Biserica nu a fost despărțită de stat decât în vorbe, din care motiv ea execută docil orice indicații ale autorităților de stat, de sprijinire și promovare, din răspuțeri, a politicii oficiale. Astfel, recentul fost Patriarh al Moscovei și al întregii Rusii, **Alexie II** (pe numele de mirean **Ridiger**), i-a întrecut pe toți predecesorii și pe ierarhii contemporani în „meșteșugul” slugărniceii,

fiind în multe ipostaze, pur și simplu, ridicol. El se purta ca un capelan (paroh) personal al fostului președinte al Rusiei, Vladimir Putin, îl însoțea pe acesta în vizite oficiale și neoficiale, binecuvântând în stânga și în dreapta orice făptuire a noului „tătuc”. Absurditatea e evidentă: vi-l puteți imagina, măcar o clipă, pe Papa de la Roma „făcând companie” Președintelui Italiei, sau pe Dalai-Lama, binecuvântându-i și distrându-i pe gerontocrații de la Beijing? Elementul spiritual, bisericesc – pe de o parte –, și cel lumesc, civic, social – de altă parte, se întrepătrund și conlucrează fructuos la Patriarhia de la Moscova. În timpul fiorosului război ruso-cecen, al acestui genocid barbar al cecenilor, tocmai Biserica Ortodoxă Rusă, în frunte cu Patriarhul Alexie II, ar fi trebuit să strige adevărul, să tragă clopotele împotriva vărsării de sânge nevinovat, să se arunce sub șenilele tancurilor rusești, să oprească prin orice mijloace agresiunea armată a Moscovei împotriva Ceceniei. Dacă Alexie II ar fi procedat astfel, nu încapă nicio îndoială că rușii de rând i-ar fi urmat exemplul. Din păcate, ierarhii bisericești ruși au continuat să se roage Domnului pentru sănătatea autorilor unuia dintre cele mai cumplite genocide de la sfârșitul sec. XX. În Caucaz, curgeau râuri de sânge, iar mitra lui Alexie era mereu prezentă pe la tot soiul de întâlniri, vizite și ospățuri, organizate de „tătucul din Kremlin”. Cu toate acestea, autoritatea Bisericii Ortodoxe Ruse a ramas nestrămutată în conștiința poporului rus. Oare nu-i și aceasta o dovadă grăitoare a moralității...rușilor? Poate că unii dreptcredincioși, văzând de cine și cum sunt păstoriți duhovnicește, au vrut și mai vor să treacă la sânul altor Biserici. Însă Patriarhia Moscovei duce o luptă înverșunată împotriva altor Biserici creștine, ponegrindu-le și făcând din ele niște sperietori pentru popor. De exemplu, pe teritoriul românesc, vândut de germani rușilor, în așa-zisa Republică Moldovenească, prozeliții celor de mai sus, cu nume schimbate, „moldovenești”, nu dau voie poporului român din numita țară de operetă să se reîntoarcă la patriarhia



română, scotind-o pe aceasta „în afara legii”, pe teritoriul dintre Prut și Nistru. Numai prin intervenția Curții Europene de la Strasbourg (și a unui avocat român cu totul și cu totul de excepție, de acolo) este azi acceptată, dar nu și lăsată să-și dăsfășoare activitatea. În Rusia, credința ortodoxă este religie oficială. Patriarhul Moscovei a susținut (dacă nu a și inspirat) adoptarea unei suspecte Legi despre libertatea confesiunilor, prin care Bisericii Ortodoxe Ruse i se acordă drepturi excepționale; li se mai dau anumite drepturi musulmanilor, iudaicilor și budiștilor...celelalte confesiuni fiind considerate sectante! Nu demult, Televiziunea Independentă Rusă a avut o emisiune, în cadrul căreia răspundea la întrebările telespectatorilor un ierarh de la Patriarhia Moscovei și niște reprezentanți ai câtorva partide de orientare democratică. Episcopul apăra din răspuseri sus-amintita Lege a Rusiei despre confesiuni, vărsa lacrimi „de răul sectelor”, ca la un moment să fie întrerupt de replica unui tânăr privitor: „Dacă nu vă place situația creată, faceți o schimbare a politicii voastre misionare! Căci acum voi, ierarhii Bisericii Ortodoxe Ruse, sunteți aidoma câinelui cela al grădinarului: nu păstoriți creștinește turma, dar nici altora nu le permiteți s-o facă!”. Luat prin surprindere, episcopul a pierdut, efectiv, darul vorbirii. Ceva mai târziu, un „Sarikov”, cu mutră de Griska Rasputin și cu un surâs obraznic pe buze, l-a întrebat pe reprezentantul partidului condus de reformatorul E.Gaidar de ce ziarele democraților se vând de-a valma cu revistele pornografice. În replică, i s-a amintit că în bisericile rusești, alături de Sfânta Scriptură, se vând gazetele lui Jirinovski...Neîndoios, Biserica Ortodoxă Rusă e o unealtă ascultătoare în mâinile cercurilor imperiale ruse. Amintiți-vă de văicărelile fariseice ale lui Alexie II, de rugămintele lui ca „tătuca Boris” să-i ajute pe creștinii ortodocși, deoarece, „blestemații de români-moldoveni”, chipurile, „i-ar asupri” pe rusolingvii din această țară română, când, de fapt, el lupta pentru a curma încercarea credincioșilor români-moldoveni de a se re-întoarce la adevărul lor părinte spiritual – Patriarhia Română. Apariția Mitropoliei Basarabiei l-a făcut pe orbitul de mânie Alexie al II-lea să declare că va rupe orice legături cu leagănul ortodoxiei – Constantinopolul. Astfel, a ieșit la suprafață chintesența activității Patriarhiei de la Moscova: principalul pentru ea nu e grija de sufletele credincioșilor, ci ținerea în supușenie a provinciilor și coloniilor Rusiei. Același Patriarh l-a excomunicat din sânul Bisericii Ortodoxe Ruse pe Gleb Iakunin – un cleric deosebit de inteligent și progresist, unul dintre puținii deputați cu adevărat democrați din Duma Rusiei –, numai fiindcă acesta condamna ambițiile imperiale ale conducerii

de stat ruse...

### Pe noi cui ne lăsați?

Se prea poate ca după cele înșirate până acum, cititorii să creadă că în Rusia nu au mai rămas, în genere, oameni cu judecata sănătoasă. Firește, nu e așa. „Inteligența” – intelectualitatea rusă – există, constituind, însă, una din paginile cele mai dureroase ale istoriei acestei țări. Ea nu a fost niciodată prea numeroasă, ea nu a avut niciodată dreptul la cuvânt în chestiunile zidirii statului. Totuși, intelectualii, ca o categorie socială, au fost mereu un semn distinctiv al Rusiei moderne și contemporane. Dacă îi amintim numai pe Dostoievski, Ceaikovski, Pușkin, Tolstoi, Esenin, Anna Ahmatova și meritele acestor personalități pentru cultura universală și tot nu este de ajuns. Din păcate, însă, ei nu formează decât o excepție ce întărește o tristă stare de lucruri. Luând puterea în 1917, bolșevicii au înțeles bine ce pericol prezintă pentru ei „inteligența”. Tocmai de aceea, bolșevicii au ales ca linie directorie a politicii lor de stat „intelectualizarea” poporului, altfel zis – transformarea maselor de oameni în niște intelectuali-proletari, pornind de la ideea că astfel de formațiune va fi mai ușor de manipulat. Nu am recomandat întâmplător cititorilor, încă la începutul articolului, romanul lui Mihail Bulgakov „Inimă de câine”. Lectura lui i-ar edifica pe mulți cum îi vedeau comuniștii pe „oamenii viitorului”. Curând, după 1917, în Rusia s-a întâmplat exact cum prezisese Bulgakov: la putere au ajuns de generați de teapa personajului principal Sarikov, care au prins a nimici metodic și nemilos intelectualitatea. Intelectualii care au fost cruțați de Lenin, au fost omoriți sau constrânși să-și părăsească patria de către Stalin. În pofida grelelor încercări prin care au trecut, în Rusia există, totuși, intelectuali progresiști. Există, din fericire, și acolo oameni care conștientizează caracterul malefic și lipsa de perspective ale aspirațiilor imperialiste, mizeria spirituală a șovinismului rus, ca și faptul că mai devreme sau mai târziu Rusia va trebui să recunoască și să se căiască pentru mulțimea actelor sângeroase comise împotriva altor popoare, căci fără această pocăință Rusia nu are viitor! Din păcate, asemenea oameni, practic, nu sunt prezenți în cercurile conducătoare, pentru că de ei se fereșc majoritatea rușilor simpli, de pe ochii cărora nu a căzut (și, se pare, nici nu va cădea prea degrabă) păienjeniișul ignoranței și îndobitocirii, țesut de-a lungul secolelor. Nenorocirea constă în aceea că rusul de rând sau mediocru nu a înțeles încă acest adevăr: că în prezent coloniile costă prea mulți bani, că trebuie vărsat prea mult sânge pentru a-ți permite luxul de a le ține. Toate popoarele civilizate au înțeles deja această



axiomă. Marea Britanie a fost prima care a renunțat la colonii, fiind azi unul dintre cele mai dezvoltate state din lume; mai târziu, a venit și rândul Portugaliei, fiind acum, tocmai din cauza acestei percepții întârziate, gospodăria cea mai necesară în ansamblul civilizației vest-europene. Rusia continuă să ducă o politică colonială prădalnică, păguboasă și, prin urmare – absurdă. Costul acestei politici prin războiul pe cât de sângeros, pe atât de rușinos împotriva Ceceniei, este sărăcia și disperarea majorității locuitorilor Rusiei – ca să dăm doar un exemplu. Din cele scrise până aici, putem trage concluzia că Rusia și poporul ei prezintă ceva cu totul detașat de lume, ceva de neconceput pentru oamenii civilizați – în virtutea circumstanțelor istorice, acest pământ și oamenii lui devenind un mare pericol pentru existența pașnică a întregii omeniri. Ce-i de făcut? La această întrebare retorică, de fapt, nu există încă un răspuns cât de cât inteligibil. Cine ar putea formula niște recomandări realiste pentru a-i schimba pe rușii din Rusia sau de aiurea? E o chestiune ce ține de domeniul istoriei, posibil, cu o lungime de secole. Totuși, credem că, mai devreme sau mai târziu, acest popor va înțelege cât de jalnic e, cât de mult trebuie compătimit pentru a fi sălbatic într-o vreme când în majoritatea statelor se dă curs ideilor democrației, propășirii, pacifismului, dragostei de om. Personal, nu pot să nu cred că Rusia

și poporul ei nu ar avea viitor. Deocamdată, trebuie să privim cu ochi deschiși realitatea. Citim presa, ascultăm radioul, vedem programele TV și ne îngrozim. Rusia amenință, Rusia se înarmează până în dinți, migrații ruși cer ca vorba lor să fie limbă de stat în țări străine lor, cer state bicomunitare, se roagă pentru sănătatea satrapilor comuniști, transformă Tiraspolul într-o nouă republică comunistă, ca să se simtă acolo ca acasă, bând copios votcă, învinuindu-i de toate relele pe moldovenii români și amintindu-și cu duioșie de armata sovietică de ocupație, se cred acasă ... la noi ! Integrarea acestor oameni în societatea europeană este imposibilă. Aderarea României la NATO, la structurile europene, de fapt reprezintă oprirea expansiunii urmașilor crezului lui Petru I de polua Europa, altfel, în caz contrar, într-o nefericită zi, deasupra Carpaților ar fi răsărit soarele plin de sânge al cneazului „sfânt” Vladimir.

Cred că guvernul și politicienii români trebuie să fie felicitați pentru această acțiune de salvare a națiunii noastre.

Întrebarea, care, însă, rămâne, este: Ce facem cu frații noștri din Bucovina de nord și de sud, din Basarabia? Pe ei cui îi lăsăm?

Închei, avându-l în minte pe tatăl meu, ca și pe ceilalți deținuți din lagărul de muncă de la Canal, „Stalin și popoul rus libertatea n-au adus!”

## NORME DE REDACTARE A TEXTELOR PENTRU PUBLICARE

- Textele trimise la redacție pentru publicare vor fi redactate cu mijloace moderne: fișier word, pe o singură coloană, text cu diacritice, Times New Roman, mărime 12 pct;
- Fiecare text va avea la sfârșit numele autorului, localitatea și telefonul fix sau mobil de contact;
- Trimiterile vor fi scrise la sfârșitul materialului, evitându-se generarea lor automată ca notă de subsol, fiind numerotate normal în text și la final, încadrate în paranteze pătrate;
- Articolele vor fi însoțite de 1 - 3 imagini sugestive;
- Materialele mai lungi de 4-5 pagini vor fi fragmentate de autori, trimițându-ni-le succesiv sau toate în același grupaj;
- Pentru fondul de imagini al revistei se vor trimite fotografiile, filme, precizându-se locul, data, evenimentul, participanții și realizatorul imaginii;
- Materialele trimise prin mail vor avea la rubrica SUBIECT numele autorului și titlul pe scurt;
- Corespondența se primește pe adresa: GETIA MINOR, str. Florilor, nr. 37, Tulcea, cod poștal: 820035, jud. Tulcea, România.
- Materialele se vor trimite la următoarele adrese de mail:  
revistadaciamagazintulcea@gmail.com; pozerevistadaciamagazintulcea@gmail.com



## PUNCTUL DE VEDERE

*Prof. dr. Maria-Luminița Rollé,*

*Universitatea din Edinburgh,  
Academic Consultant in European Mythology*

În Europa de Vest nu se cunoaște istoria României și cei care o vizitează acum văd sărăcia materială de astăzi, și nicidecum milenara ei bogăție culturală și spirituală.

În plus, propaganda maghiară din SUA se bazează pe milioanele de dolari ale d-lui Soros, care finanțează edituri și opinii la București, în timp ce în Elveția am auzit de la un doctor în istorie (la Geneva, în iunie 1999) că Transilvania a apărut în secolul XIII și de la un ambasador francez în România (la Lausanne, în noiembrie 1998) că poporul român a dispărut timp de 1000 de ani ca să reapară, ca prin miracol, în secolul XIV!

Cu toate acestea, nimeni nu menționează că cea mai veche scriere din Europa a fost atestată arheologic în 1961, tot în Transilvania, în satul Tărtăria, pe râul Someș, în județul Alba, de către profesorul Nicolae Vlăssă, de la Universitatea din Cluj. În afară de România, Tăblițele de la Tărtăria, datate 4.700 î.e.n., au făcut ocolul lumii anglo-saxone (Colin Renfrew, Marija Gimbutas) și au creat dezbateri aprinse pe tot globul. Deși românii știau să scrie acum 7000 de ani, acest detaliu esențial nu este nici în ziua de azi, după mai mult de 40 de ani, cunoscut publicului românesc și nu apare în manualele de istorie.

Ce ne spun specialiștii din România? În 1998 s-a publicat «Istoria României» (Editura Enciclopedică, București) de către un colectiv academic sub conducerea unei «autorități în materie», prof. dr. Mihai Bărbulescu, culmea culmilor, de la aceeași Universitate (din Cluj), care nu spune că profesorul Vlăssă a descoperit Tăblițele. La pagina 15 a acestui impresionant volum, Tăblițele de la Tărtăria sunt menționate cu semnul întrebării într-o foarte scurtă frază, fără niciun comentariu: «Într-o groapă de cult de la Tărtăria, s-au găsit (...) trei tablete de lut acoperite cu semne incizate (scriere?), cu analogii în Mesopotamia». Dar dl. Bărbulescu nu-si aduce aminte oare că scrierea proto-sumeriană apare cu 1000 de ani mai târziu și că cea cicladică, proto-greacă, după 3000 de ani? El a uitat că metalurgia în Europa apare tot în

Transilvania, în jur de 3500 î.e.n.? Că tracii sunt primul mare popor indo-european, care intră în Europa tot în jur de 3500 î.e.n., cu mai mult de două milenii înainte ca celții, etruscii, romanii, germanii sau slavii să apară pe harta Europei? Și că tracii ocupau tot teritoriul între Munții Ural și Tatra de la est la vest și de la Marea Baltică la Dunăre și Marea Neagră de la nord la sud ?

De asemenea, și, în același context, nici un specialist în istoria României nu atrage atenția asupra altui „detaliu” primordial, și anume că limba traco-dacică este cu mii de ani anterioară latinei (care apare abia în secolul VI î.e.n.) și că, în consecință, limba română nu se trage din latină, pentru că, deși din aceeași familie, există istoric înaintea latinei, deci este o limbă proto-latină. Latina se formează din etruscă și greacă, care, deși amândouă indo-europene, sunt scrise cu un alfabet fenician, răspândit în lumea mediterană a epocii. În plus, etruscii ei înșiși erau o branșă a celților, coborâți în sudul Alpilor în jur de 1200 î.e.n. La rîndul lor, celții erau o branșă a tracilor, care migrau spre vestul Europei, și erau numiți ca atare, adică traco-iliri până în secolul VI î.e.n., când se deplasează din Noricum (Austria) spre Alpii elvețieni, unde se numesc helveți. Atâtea detalii ignorate despre originea, continuitatea și însăși existența poporului român dau de gândit. Cine schimbă și interpretează istoria României?

În mozaicul de limbi și popoare de pe harta Europei, singurii care au o continuitate de 9000 de ani pe același teritoriu și o scriere de 7000 de ani sunt românii de azi. Transilvania nu a fost maghiară și nici nu putea fi când strămoșii maghiarilor de azi locuiau în nordul Mongoliei, sursă turco-finică nu numai a ungarilor, dar și a bulgarilor (care năvălesc în România și în teritoriile Bizantine din sudul Dunării în secolul VI), a turcilor și a finlandezilor din zilele noastre. Hunii pătrund în Europa până la Paris, Roma, Constantinopole sub Atila în secolul V, dar se retrag spre Ural până în secolul IX, când năvălesc din nou în Panonia, teritoriu ocupat la acea dată de daci liberi



(80%), amestecați cu slavi (20%).

Poporul și limba dacă sunt, deci, cu mult mai vechi decât poporul roman și limba latină, dar cele două limbi erau foarte asemănătoare și, de aceea, asimilarea s-a făcut atât de repede, în câteva secole. Ovidiu, poet roman, exilat la Tomis pe malul Mării Negre, nu numai că a învățat daca imediat, dar în șase luni scria deja versuri în limba lui Zalmoxis! Invadarea Daciei, de fapt a unui coridor spre Munții Apuseni, a avut ca scop precis cele 14 care cu aur pe care Împăratul Traian (de origine iberică) le-a dus la Roma ca să refacă tezaurul golit al Imperiului. Peste mai mult de 1000 de ani, după căderea Constantinopolului sub turci în 1453, tributul plătit sultanilor otomani va fi tot în aur, în formă de „techini” și tot în aur se plătesc în ziua de astăzi anumite interese în România, după ce tezaurul național de 80 tone-aur a fost vândut de Ceaușescu la licitație în Zürich și cumpărat de Banca Angliei.

Cele 14, nu care romane, ci milioane de români din afara României înțeleg și simt acum, mai bine ca niciodată, sensul versurilor transilvane „Munții nostri aur poartă,/ Noi cerșim din poartă-n poartă!”

În aceeași ordine de idei, Imperiul Bizantin, care a durat mai mult de 1.000 de ani (330-1453), în timp ce Europa de Vest dormea sub jugul Bisericii Romane și al analfabetismului, este complet necunoscut pe aceste meleaguri. Cultura și civilizația europeană și-au mutat centrul de la Roma la Constantinople în 330, când Bizanțul devine capitala Imperiului Roman. Deși se studiază istoria și limba Greciei Antice, Imperiul Bizantin este nu numai complet ignorat în istoria Europei, dar chiar considerat „barbar” și „incult”. Nici un istoric elvețian nu a fost capabil să-mi dea un singur nume de scriitor Bizantin, nici măcar Ana Comnena!

Nimeni nu cunoaște aici cultura și civilizația Bizantină, religia ortodoxă („ortodox” este în limbile occidentale un termen peiorativ), și cu atât mai puțin istoria și tradiția română. Faptul, esențial, că analfabetismul nu exista în Bizanț, dar exista în Europa de Vest în aceeași perioadă este și mai necunoscut. Academia „păgâne” (socratică, pitagorică, orfice, druidică etc.) au fost toate închise în secolul VI, iar când, în cele din urmă, universitățile au început să apară în Occident în secolul XIII (Oxford, Cambridge, Padova), ele erau controlate de Biserica Romană și studiau teologia. Numai călugării și clericii știau carte, se îmbogățeau prin exproprierea de pământuri în favoarea mănăstirilor și luau puterea în toate țările vestice, prin misionarism și prozelitism la început,

prin teroare și Inchiziție mai târziu, până în secolul XI, când ultimul ținut liber, al vikingilor din Scandinavia, cade sub puterea Romei Papale.

Renașterea italiană apare ca o consecință clară și directă a căderii Constantinopolului (1453), cu emigrarea în masă a savanților bizantini către Italia. De exemplu, numai Cosimo de Medici primește 5000 de savanți exilați din Bizanț într-un singur an la Florența, acolo unde în curând vor scrie Petrarca, Dante și Boccaccio și unde vor picta Michelangelo și Leonardo da Vinci.

Între timp, cultura bizantină este păstrată și cultivată în țările române (de exemplu la Putna), care nu numai că își păstrează autonomia față de Imperiul Otoman, plătind-o în aur – ca de obicei –, dar voievozii români trimit anual aur în Grecia pentru a sustine mănăstirile ortodoxe (de exemplu, la Muntele Athos).

În Occident, o scurtă istorie a României apare în 1943, scrisă de Mircea Eliade în engleză la Lisabona și publicată la Madrid (“The Romanians, a Concise History”, Stylos, Madrid, 1943) și republicată peste alți 50 de ani în România (“The Romanians, a Concise History”, Roza Vânturilor, București, 1992), în timp ce prima istorie serioasă a Bizanțului apare, tot în engleză, de abia în 1988 (Lord John Julius Norwich, “A Short History of Byzantium”, Penguin Books, London, 1988, 1991, 1995, 1997). Cu toată bunăvoința lui de a reabilita „misterioasă” istorie a uitatului Imperiu Bizantin, din nefericire nici măcar Lord John Julius, de la Universitatea din Oxford, n-a avut acces la texte bizantine, pentru simplul motiv că nu știe greaca, nici veche, nici nouă.

În final, se pune întrebarea de ce nouă milenii, atestate arheologic, de civilizație neîntreruptă pe teritoriul României sunt ignorate nu numai în Europa de Vest, dar și în România? Cu ce se ocupă istoricii români? Și reprezentanții României peste hotare? Cine promovează cultura milenară a României? Dacă dentiștii, și nu profesorii de română, vor să facă școli în română la Geneva, să nu ne mirăm dacă profesorii vor deschide în curând cabinete dentare în același oraș.

În 1996, când am fost la București pentru a face cercetări în mitologia tracică la Academia Română, spre uimirea mea, mi s-a pus întrebarea de ce mă interesează tracii și dacii, când acesta era subiectul de predilecție al lui Ceaușescu, fapt pentru care subiectul trebuie acum total ignorat.

La rândul meu, mă întreb ce contează **50 de ani de comunism** în comparație cu **cele nouă milenii de istorie românească?**



## Centenarul sculptorului Vida Gheza

Vineri, 1 martie a.c., în municipiul Carei, s-a deschis seria manifestărilor „Centenarul nașterii lui Vida Gheza” (28.02.1913 – 11.05.1980) în prezența fiicei artistului, Zoe Vida Porumb, și a ginerelui acestuia, acad. Marius Porumb, precum și a oficialităților orașului și ale județului. Vida Gheza, unul dintre cei mai mari sculptori ai noștri, continuator al lui C. Brâncuși, a creat în Carei, ultima localitate românească eliberată, simbolul „Monument al Ostașului Român”.



Pe 25 octombrie 1944, dorința și puterea neamului românesc au înfrânt armatele Ungariei horticiste, aliate Germaniei hitleriste, care a declanșat carnagiul Celui de-al Doilea Război Mondial. Armata română, ca altădată luptătorii geto-daci, și-a îndeplinit misiunea față de țară și popor. A eliberat întreg teritoriul de 43,492 kmp, ocupat prin Dictatul de la Viena, ajungând victorioasă la Carei, la graniță. A continuat lupta în cadrul armatelor aliate, și, cu prețul unor impor-

tante jertfe umane, a zdrobit împotrivirea armatei horticiste, eliberând teritoriul țării vecine și ajungând în capitala Budapesta și în Munții Tatra.

Acțiunea din ziua de *Mărțișor* este un omagiu adus sculptorului Vida Gheza, autor al celebrului monument, operelor sale nemuritoare dăltuite în piatră, care nu sunt altceva decât prezentarea într-un alt mod, prin mijlocirea artei, a unor aspecte fundamentale ale istoriei și civilizației noastre multimilenare.

## La ceas aniversar

**Aurora Ciută, elevă clasa a IX-a A,  
Liceul Teoretic Carei, jud. Satu Mare**



Port numele de **Monumentul Ostașului Român**. M-am născut în anul 1964, datorându-mi viața sculptorului Gheza Vida.

Adăpostesc în mine suflete. Zeci, sute ... mii de suflete nevinovate, căzute pentru eliberarea acestui colț de rai românesc.

Împotriva cedării Ardealului de Nord s-au înălțat mii de suflete conduse de cea mai puternică trăire umană: sentimentul de patriotism, sentimentul de dragoste față de locul natal, iubirea față de propriul pământ românesc.

Sunt un momument al iubirii. Sunt izvorul viu al unei istorii nesfârșite a luptelor de apărare, de la străbunii luptători daci și



până astăzi, vocea celor ce-și apărau cu vehe-mență țara strigând „Vrem arme! Vom muri cu toții, dar nu vom da țara cotropitorilor”. Asta era ultima dorință a poporului, o dorință arzătoare, o dorință ce arde cu flăcări orbitoare în sufletul neamului, sau poate, e doar o flacără, o flacără roș, galbenă, albastră. O flacără veșnic vie, care așa va și rămâne: o flacără a nemuririi.

În data de 25 octombrie 1944 armata română își îndeplinește menirea umană, firească. Și-a eliberat întreg teritoriul ocupat prin Dictatul Criminal de la Viena, și-a eliberat ultima brazdă de pământ românesc.

Ce poate fi mai frumos decât salvarea propriei tale țări? Ce poate fi mai înălțător decât faptul că știi c-ai luptat până la ultima suflare pentru pământul tău, pentru viața urmașilor tăi. Ce poate fi mai nobil decât sentimentul sincer și curat de dragoste de țară, decât să te stingi în slujba patriei pentru neam și țara ta. Mulți se-ntreabă adesea ... ce reprezintă eu de fapt? De ce zac atât de tăcut, dar atât de impunător. Poate ești chiar tu, cel care treci adesea pe lângă mine, gândindu-te de ce taci, când ai avea atâtea de spus, de arătat?

Dacă te-ai opri pentru un moment ... ai putea auzi glasul ce răsună încă viu în inimile celor ce-și scriu încă istoria veșnică, istoria unei vieți de glorie. Privește în adâncul sufletului tău,

fii mândru că ești român. Fii mândru de tine! Fii mândru de poporul tău, de neamul de eroi.

Du mai departe faima neamului românesc, prin gânduri, prin fapte, sculptează în sufletul tău, în sufletul urmașilor tăi, în conștiința ta, memoria de glorie a zilei de 25 octombrie 1944, căci ei fiind poate frații, părinții, bunicii sau doar simpli soldați jertfiți pentru patrie, sunt eroii noștri.

De ce tac? Nu tac ... E doar o istorie mută, o poveste fără sfârșit al cărei ecou răsună mereu în inimile celor care au simțit prematur moartea ... au văzut sfârșitul unui drum glorios, încheiat însă mult prea devreme.

Sunt un altar al dragostei, un suflet încă viu, un ecou al tuturor, înecat în marea tăcerii. Sunt amintirea eternă a celor care și-au sacrificat viața, ca noi astăzi să trăim liberi în propria noastră țară, să fim români în propria noastră lume.

„Laudă ție popor legendar, ce ai dat naștere unor astfel de eroi, meriți cu prisosință aceste plaiuri mioritice pe care știi să le aperi ca nimeni altul. Ești demn de toate jertfele ce ți s-au adus. Fie ca în veci fiii tăi să stea stavilă de neclintit împotriva tuturor aceluia care ar încerca să ne cotopească țara”.

Astfel, am dat glas unei istorii glorioase  
Eu,

**Monumentul Ostașului Român.**



## IV. DIN ACTIVITATEA SOCIETĂȚII ȘI A FILIALELOR

# Întrunirea DACIA din New York

### - 6 martie 2013 -

*Prof. Mariana Terra, New York*

Devenite o tradiție așteptată cu interes de românii-americani din New York și din zonele apropiate, întrunirile lunare „Dacia” sunt sursa principală de prezentare a unor materiale inedite despre istoria străveche a neamului nostru dacic și despre alte aspecte din istoria mai recentă și din contemporaneitate. Dacă nu ne cunoaștem propria istorie, nu ne cunoaștem pe noi înșine, ca popor și ca națiune pe acest pământ. Căci, așa cum apare scris pe coperta revistei „Dacia Magazin”: „Pentru lichidarea unui popor, se începe prin a-i altera, a-i șterge memoria; îi distrugi cărțile, cultura, religia, istoria și apoi vine altcineva care îi va scrie alte cărți, îi va da altă religie, altă cultură, îi va inventa altă istorie...” și încet-încet, poporul nu se va recunoaște pe sine și va deveni un „altcineva” care, de fapt, e fals, falsificat... Să împiedicăm și să respingem această barbarie prin cunoașterea a ceea ce suntem cu adevărat.

În seara zilei de 6 martie a.c., în sala de festivități a elegantului restaurant românesc „Bucharest” din Sunnyside, Queens, NY, pus la dispoziție cu ospitalitate de către patronul Vasile Bădăluță, s-a desfășurat întâlnirea membrilor și simpatizanților Societății Internaționale „Reînvierea Daciei”, condusă de doctorul Napoleon Săvescu, președintele societății.

Sub genericul „Cercetări și ipoteze referitoare la daci și nu numai”, au fost prezentate cărți, reviste, articole și filme de real interes, printre care:

- *Dacia Magazin*; trecere în revistă a materialelor apărute în luna februarie în revista societății, revistă prestigioasă, editată la Tulcea, în România; s-au remarcat articolele: „Noi, dacii”, „Cetatea Genucla”, „Sacralitatea Masivului Ceahlău”, „Istoria și mitul dacic în Spania”, „Textul de pe plăcuța 11” (traducere și comentarii), „Cetatea dacică Petrodava”, „Rădăcinile scrisului” și articolul bine documentat și argumentat, semnat de conf. univ. G.D.Iscru. Filiala din New York a societății „Reînvierea Daciei” aduce, cu acest prilej, felicitări călduroase redacției revistei, care continuă o tradiție nobilă în istoria și cultura românească. Îi felicităm, de asemenea, pe colaboratorii ei.

- *Împărați de origine dacică de la Roma*; un film prin care au fost prezentați, în sinteză, câțiva dintre împărații din Imperiul Roman, care au fost, etnic, daci sau geți; de



Dr. Napoleon Săvescu, Alex. Gotea, M. Terra  
Foto: ing. Valeriu Moldoveanu

menționat că împăratul Caragula decretase, în anul 212, că dacii care au devenit cetățeni romani pot urca social și politic până la cea mai înaltă demnitate în imperiu.

- *Constantin Brâncuși*; cu interes sporit a fost vizionat primul film documentar despre genialul nostru sculptor; s-au putut vedea și admira aspecte din atelierul de lucru al sculptorului, momente din construirea și înălțarea „Coloanei Infinitului”, gânduri ale lui Brâncuși și alte secvențe inedite; documentarul a fost realizat în anul 1914 și a fost descoperit în „Arhiva Națională de Filme”. Acest film, care-l prezintă pe Brâncuși-artistul și omul, ar trebui popularizat în toată mass-media românească, cu atât mai mult cu cât genii artistice mondiale, ca Brâncuși, sunt rare, foarte rare.

- *Regele Timorului*; este istorisit traseul complicat al românului de origine germană, Andreas Gebhardt (din Banat), care a ajuns rege al Timorului în anul 1911; este regretabil faptul că în satul bănățean în care s-a născut celebrul bărbat nu există nimic oficial despre existența și ascensiunea lui.

- *Istoria religiilor*; o trecere în revistă a istoriei și a evoluției religiilor pe mapamond; prezentarea a fost susținută de imagini elocvente care atestă expansiunea unor religii și declinul altora.

La întrunirile „Dacia” din New York, timpul trece mult prea repede și, pentru că materialele prezentate sunt foarte interesante, invitații așteaptă întotdeauna cu nerăbdare sesiunea de comunicări din luna următoare.



## AL XIV-LEA CONGRES INTERNAȚIONAL DE DACOLOGIE „PIERIT-AU DACII ?” – B. P. HASDEU

Temele congresului:

I. BOGDAN PETRICEICU HASDEU. „PERIT-AU DACII?”

II. MISTERUL TEZAUURULUI DE LA PIETROASELE

III. DACII, ÎN CONȘTIINȚA LUMII

*Congresul se va desfășura în Municipiul Buzău, în luna august 2013, în zilele de 16, 17 și 18, cu concursul și participarea Primăriei, Consiliului Județean Buzău și a Prefecturii Buzău. Lucrările Congresului vor avea loc în AMFITEATRUL CONSILIULUI JUDEȚEAN BUZĂU și în sălile Liceului Pedagogic Buzău.*

### Programul orientativ al congresului:

#### **Vineri, 16 august**

Plecare din București din parcare Ateneului Român, în jurul orei 11,00.

12,30 - Sosire în Buzău și primirea oficială a participanților în Parcul Crâng, la Obeliscul „1600 de ani de atestare documentară a Buzăului”

14,00 - 16,00: Cazarea și masa de prânz la Hotel Pietroasa din Piața Daciei

16,00 - 17,30: Vizitarea Arhiepiscopiei Buzăului și Vrancei

17,30 - 20,30: Excursie în împrejurimile Buzăului (vizitarea stațiunii Sărata Monteoru, Mănăstirea Ciolanu, a Taberei de Sculptură Măgura și a Monumentului Fântâna lui Mihai Viteazu)

20,30 - Cina

#### **Sâmbătă, 17 august**

8,00 - 9,00: Mic dejun

9,00 - 9,30: Cuvânt de deschidere al celui de-al

XIV-lea Congres de Dacologie susținut de dr. Napoleon Săvescu, în Amfiteatrul Consiliului Județean Buzău

13,00 - 14,30: Masa de prânz

14,30 - 20,00: Continuarea lucrărilor Congresului la amfiteatru și începerea lucrărilor pe secțiuni în sălile Liceului Pedagogic „Spiru Haret”

20,30: Cina festivă

#### **Duminică, 18 august**

9,00 - 10,00: Mic dejun

10,00 - 12,00: Înmânarea diplomelor pentru lucrările premiate; Cuvânt de închidere al celui de-al XIV-lea Congres Internațional de Dacologie susținut de dr. Napoleon Săvescu și anunțarea următoarei teme pentru cel de-al XV-lea Congres Internațional de Dacologie

12,00 - 13,00: Masa de prânz

13,00 - Excursie în comuna Pietroasele, la locul descoperirii Tezaurului „Cloșca cu puii de aur” și în situl arheologic de la cetatea dacică „Gruiul Dării”. Continuarea excursiei în comuna Năeni, la satul dacic.

19,00 - Plecarea spre București

Informații suplimentare și actualizate vor apărea în numărul următor al revistei

**DACIA MAGAZIN.**

Pentru informații și întrebări folosiți adresa de email: [daciacongres2013@gmail.com](mailto:daciacongres2013@gmail.com)

## SIMPOZION DACOLOGIC LA CHIȘINĂU

### **19.08.2013**

Ora 9,00: Plecare din Buzău în direcția Chișinău.

Sosire Chișinău, Hotel Vila Verde, în jurul orei 14,00.

Ora 14,00 - 17,00: Cazare

Ora 17,00: Întâlnire cu reprezentanții și organizatorii Simpozionului Dacologic

Ora 20,00: Cina

### **20.08.2013**

Ora 8,00 - 9,00: Micul dejun

Ora 9,00: Începerea lucrărilor simpozionului la Biblioteca Națională a Moldovei

Ora 13,00 - 14,00: Prânz Hotel Vila Verde

Ora 14,30: Continuarea lucrărilor

Ora 20,00: Plecarea spre România

**NECESAR: PAȘAPORT VALID**

**PREȚ APROXIMATIV: 400 LEI (Transport Buzău-Chișinău, Chișinău-Buzău; cazare și masă)**



## Adresele distribuitorilor revistei «Dacia Magazin» în țară și în străinătate

### DACIA REVIVAL INTERNATIONAL SOCIETY

**Dr. Napoleon Săvescu**

21-26 Broadway, New York 11106 USA

Tel. 7189321700, 0318106172 Fax. 7187287635

e-mail: nsavescu@nyc.rr.com

### 2. Ilie Enciu, director DRIS

str. Arbustului nr. 2B

București, sector 2

Telefon: 021 240 1218; 0745033960

### 3. Asociația Dacologică Barboși – Galați,

Prof. Aurel Manole

Str. Serei Nr. 4, bl. A 14, Sc. B, et. 4, ap. 36, Galați,

Jud. Galați

Tel. 0754022616

### 4. Clinica de Medicină Integrată,

Dr. Corneliu Băbuț

Comuna Mașloc, Jud. Timiș

### 5. Ing. Eugen Ciobanu

B-dul Nicolae Bălcescu, bl. 2, sc. D, et. 3, ap. 65

Buzău, cod 210246, Tel. 0760176649

### 6. Rodica Florea

str. Aleea Saturn, bl. 24, sc. 1, ap. 5

Deva, jud. Hunedoara

### 7. Domnița Rațiu

str. Freziei nr. 12, bl. 10, sc. A, ap. 5

Brașov, jud. Brașov

### 8. President prof. Alexandru Stan,

Asociația «Dacia-Helvetia» Case postale 78,

CH-1800 Vevey 1.

Tel. 004021 944 93 36;

E-mail: titanget@hispeed.ch

Site: www.facebook.com/DaciaHelvetia

### 9. Eugenia Semenciuc

Spania - Madrid

Telefon: 00346 440 65 372

### 10. Societatea Culturală Română „Dacia”

Plushkis Nicolae - președinte

Republica Kazahstan

100017, Or. Caraganda, str. Tulepova, 17-14

Telefon: 7212/42-14-85, 476848

Mobil: +77012189472, +77776931280

Telefon: +40743939727

E-mail: romani\_kazahstan@yahoo.com

### 11. Comunitatea Românilor din Serbia

(Zajednica Rumuna U Srbiji)

Ion Cizmaș - președinte

str. Vasco Popa, nr. 16, cod. 26300

Oraș: Vrsac, Serbia

Telefon: +381 13 837 336

Mobil: +381 63 38 22 23

E-mail: comunitatea@gmail.com

www.comunitatea-romanilor.org.yu

### 12. Ion Gâju - președinte Marisdava

Str. Ion Buteanu nr. 14, Ap. 17

Târgu Mureș, jud. Mureș

Tel: 0721 59 48 79

### 13. Vladimir Brilinsky -

președinte Filiala Transilvania,

Str. Carpați nr. 12, Bl. F, Ap. 11

Deva, jud. Hunedoara

Telefon: 0254 223 853

e-mail: malus\_dacus@yahoo.com

### 14. Asociația Româna din Valenciana

“Ulpia Traiana” – Alicante

Adresa: Centro Social “José Ilorca Linares” C/Goya,

s/n Benidorm, 03502, Alicante, Spania

Tel: (0034) 625258732; 600096220

E-mail: contact@ulpiatraiana.es,

www.ulpiatraiana.es

Președinte: Dorina Apostol

### 15. Asociația Rumania Euskadi Decebal

Țara bascilor Spania

Președinte : Nicu Denisov

Adresa : Serapio Mujika ,39, 1b, Bidebieta, Donostia,

Gipuzkoa, Pais Vasco.

Web : www.asdecebal.org

E-mail : asdecebal1@hotmail.com

### 16. Asociația Dacia-Mediterranee

Adresa: 170 Chemin de la Valcaude, B.P.353, 34204

Sete Cedex, Tel: +33467742355E-mail:

pernin.claude@libertysurf.fr

www.dacia-mediterranee.org

Președinte asociație: Claude Pernin

### 17. Filiala Getia Minor – Tulcea,

Președinte Nicolae Nicolae

Str. Florilor Nr. 37, Tulcea, Cod 820035, Jud. Tulcea

Tel. 0729011003, 0752104184, 0372707308

e-mail: getiaminor@yahoo.com



Fundația *DACIA REVIVAL*, Filiala *Geția Minor* - Tulcea,

**A N U N Ţ Ă :**

Se primesc comenzi pentru livrarea celor două cărți:

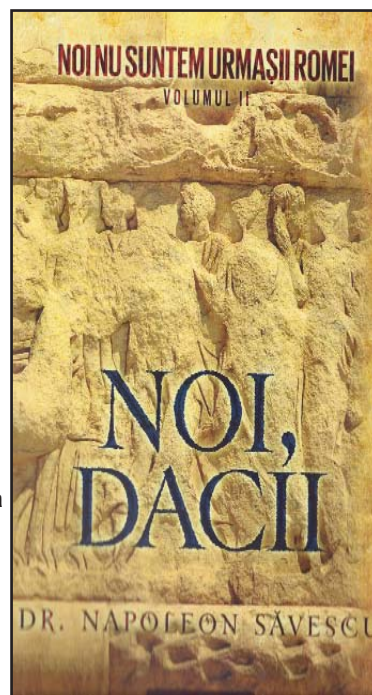
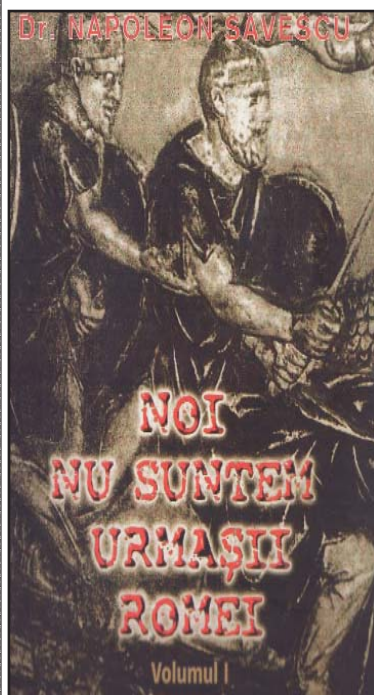
**NOI NU SUNTEM  
URMAȘII ROMEI, vol. I**

și

**NOI, DACII, vol. II,**

autor

dr. NAPOLEON SĂVESCU.



**Informații:**

dl. Nicolae Nicolae,

telefon: 0729011003, 0752104184,  
0372707308

Str. Florilor Nr. 37, Tulcea, Cod 820035, Jud. Tulcea

e-mail: [getiaminor@yahoo.com](mailto:getiaminor@yahoo.com)

<b>I. EDITORIAL:</b> dr. Napoleon Săvescu: <i>Dacia Magazin</i> – un deceniu de existență (2003 – 2013)	1	<b>III. DEZBATERI, PORTRETE, POLEMICI, EVOCĂRI</b>	
<b>S</b> *** Declarația lui Miceal Ledwith, fost consilier al Papei Ioan Paul al II-lea	3	1. Dr. Napoleon Săvescu: Rușii în istoria Europei. Biserica (II)	30
<b>U</b> <b>II. CERCETARE, ANALIZE, SINTEZE</b>		2. Maria-Luminița Rollé: Punctul de vedere	33
1. G.D. Iscru: Din nou despre importanța dacologiei	4	3. Aurora Ciuta: Ceas aniversar. Centenarul nașterii sculptorului Vida Gheza	35
2. Alexandru Busuioceanu: Introducere la mitul dacic în cultura și istoria Spaniei	11	<b>IV. DIN ACTIVITATEA FUNDAȚIEI ȘI A FILIALELOR</b>	
<b>M</b> 3. C. Olariu-Arimin: Istoria scrisului (III)	13	1. Mariana Terra: Întrunirea Dacia de la New York, martie 2013	37
4. Mioara Călușța-Alecu: Tradiții arhaice	17	2. Anunțul pentru Congresul de Dacologie	38
<b>A</b> 5. Nicolae Nicolae: Cetatea-Palat Felix Romuliana a lui Galeriu cel Bătrân	19	<b>V. ADRESELE DISTRIBUITORILOR</b>	39
6. Florentina Ionescu: Noi i-am învățat pe egipteni să facă piramidele	20		
<b>R</b> 7. Ionelia Toarcă: Istoria Serbiei de răsărit (II)	23		
8. Raisa Radu: Dochia în legendele românilor (II)	26		



Fie ca *Sărbătoarea Sfințelor Paști* și bucuria *Învierii Domnului* să vă aducă în suflet și în casă lumină, pace, liniște, sănătate și fericirea de a petrece aceste clipe magice alături de cei dragi!



**HRISTOS A ÎNVIAT!**



## **PENSIUNEA ADELA**

3 STELE- partener Lyoness

STR. FETIȚELOR NR.1, TULCEA  
TEL. 0744624153, FAX. 0240535104,  
E-mail: [epifadela@yahoo.com](mailto:epifadela@yahoo.com)

Vă oferim o oază de căldură, relaxantă, în care vă veți simți ca acasă:  
6 camere cu paturi duble, cu băi proprii, spațioase, confortabile  
și modern mobilate, cablu și internet, încălzire centrală, bucătărie utilată,  
sală de mese, 3 terase generoase, curte interioară și locuri de parcare.  
Prețuri începând cu 80 lei/camera.

Vă oferim, în funcție de cerințe, plimbări în Delta Dunării,  
la cetățile și mănăstirile din județul Tulcea, precum și mese tradiționale.  
*Vă așteptăm cu multă căldură!*



e d i t u r a



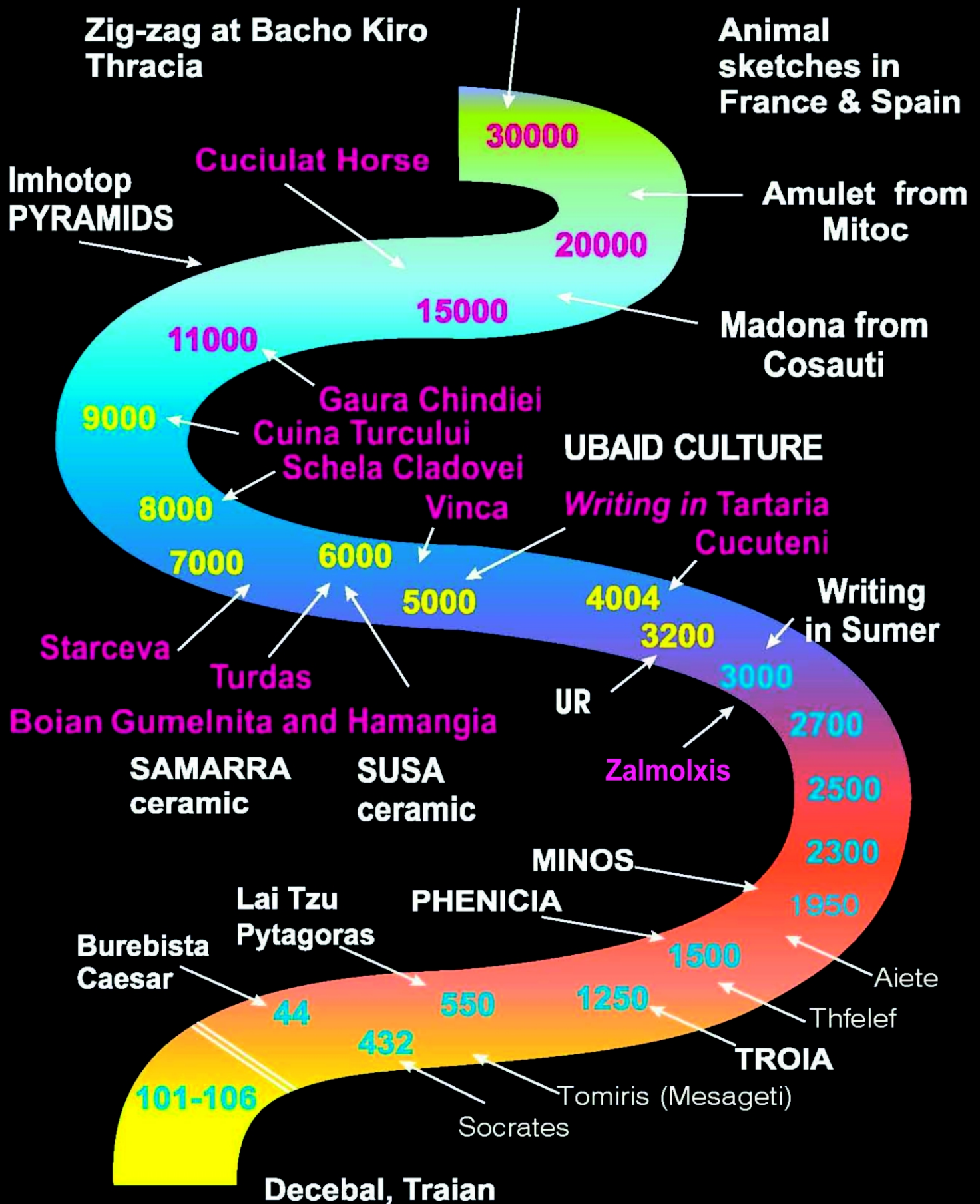
[Www.karograf.ro](http://www.karograf.ro)

Tulcea,  
Str. Slt. Gavrilov Corneliu, nr. 302, et. 1  
telefon: 0240 526046 , 0741436128

### **SERVICIILE OFERITE DE EDITURA**

- Consilierea editorială
- Corectura manuscrise
  - Revizuirii
  - Tehnoredactare
  - Prepress
- Proiectare coperta, pregătire grafică
  - Publicare (ISBN, CIP, tiparire)
  - Promovarea cărții online
- Sprijin pentru autorii începători

# "Columbia" from Branzeni



*În contextul descoperirilor de referință ale arheologiei mondiale, această curbă a preistoriei spațiului carpatodanubian își definește fără tăgadă locul pe care vechea civilizație a strămoșilor noștri îl ocupă în istoria lumii.*

Preț: 4,00 lei  
5\$ pentru străinătate